

ol. Xanopol

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Szerda, 1935. október 16.
230. szám

Akszum elfoglalásának hírére

SZENT HÁBORÚT hírdet Abesszinia császára

Makale város elfoglalása küszöbön áll — Az ogadeni olasz csapatok előretörése — Olasz tengeralattjárók a Vörös-tengeren — Megindultak a hadianyagszállítások Abessziniába — Jugoszlávia aggódik a megtorló intézkedések miatt

Laval erőteljes békekisérlete

Az abesszin harctérről érkező jelentések szerint a déli harctéren, Ogadenben, az olasz repülők bombázóporral akadályozzák meg az abesszinek csapatösszevonásait. Az északi harctéren, az olaszok fokozatosan klegyenesítik az arcvonal kiszögeléseit és Makale felé vonulnak. Hír szerint Hausein, és Sopot, városok, amelyek Adua és Makale között fekszenek, az olaszok kezére jutottak. Badaglio tábornok, az olasz vezérkar főnöke, tegnap este Massuába érkezett. Az olaszok eddig északon mintegy 4000 négyzetkilométer abesszin területet foglaltak el. Ez a terület máris elvesztette kezdetleges, vad jellegét. Tünelmés gyorsasággal létesítenek az olasz munkáscsapatok táviró- és telefonközpontokat, valamint kocsikkal járható utakat. Az olasz csapatoknál tartózkodó külföldi megfigyelők csodálattal beszélnek az ott folyó munkáról.

Megadják magukat az abesszin törzsfőnökök

A Havas-ügynökség jelentése szerint Harrartól délre és délkeletre tekintélyes abesszin csapatok gyülekeznek. Ras Nasibut, aki ezeket a csapatokat vezeti, Ras Wasi Lache támogatja, aki jól ismeri a modern háborút. Ami az olasz csapatok előnyomulását illeti, abesszin hivatalos körök tagadják, hogy Graziant tábornok előőrsei ötven kilométerre volnának Harrartól. Legújabb jelentések szerint az olaszoknak a szomáli fronton megkezdett előnyomulását a hatalmas záporok megakasztották. Entiscio kerületben az abesszin törzsfőnökök tovább folytatják megadásukat. Azt hiszik, hogy a nagy, de nem tartós esőzések ellenére

a déli olasz hadsereg lesz az első, amely eléri az Addis abeba—djobuti-i vasutvonalat.

A két nap óta tartó zápor egyébként annyira feláztatta a talajt, hogy a motorizált olasz csapatok a feneketlen sárban megrekedtek. Az abesszin hadseregbe tulajdonképpen a legnagyobb csapat a sűrű árulások jelentik. Harrari hírek szerint sok törzsfőnököt, akik az olaszokkal rokonszenveznek, agyonlőttek.

Gázárcot kannak az abesszin csapatok

A francia hírszolgálat jelenté Harrarból, hogy az ogadeni olasz csapatok két oszlopban haladnak előre. Az egyik oszlop az angol Kénia-gyarmat határán halad előre, a másik Gerlogubi vidékén. A vidéken új esőzések indultak meg és az előnyomulásnak nagy nehézséget vannak. Nasibu tábornok Dsidigában haditanácsot tartott, amelyen fontos elhatározások történtek. A szomáli-abesszin csapatok között gázárcokat osztottak szét.

A Matin jelentése szerint a déli olasz elő-

nyomás főcélja, hogy megakadályozza az Angol-Szomáliából érkező lőszerkaravánok további útját. Ez a hír szoros összefüggésben áll azzal a londoni jelentéssel, hogy

az angol kormány megszüntette az Abessziniára vonatkozó fegyverszállítási tilalmat és ugyancsak elhatározta, hogy erről a lépéséről az olasz kormányt diplomáciai úton értesíti.

ASFAO WOSSEN,

abesszin trónörökös, a harrari védelmi front vezére

A Messagero szerint olasz tengeralattjárók tüntek fel a Vörös-tengeren. Elképzelhető, mi lesz az India felé vezető úttal, ha ezek a buvárhajók működésbe lépnek. Olaszország a lap szerint nagy rokonszenvenek örvend Indiában, mert a hinduk gyűlölik az angolokat, akikben elnyomókat látják. A Tribune szerint Olaszország megtette az összes szükséges in-

tézkedéseket, úgy hogy a megtorlások nem árthatnak neki. Tíz hónap óta Olaszország mozgósítva van. Aki nem vásárol Olaszországban, nem is várhatja, hogy Olaszországnak eladhasson. Alexandria jelentés szerint a kikötőben az angol flottának ott összpontosított egységei naponként nagyarányú gyakorlatokat végeznek. Az egyiptomi hajózási vállalat, amely hajóit Alexandria, Pireus, Nápoly, Genova és Marseille között járatta, tegnap olasz vonalait beszüntette.

Négy puskaqolyó érte Mussoini fiának repülőgépét

Mussolini Bruno megfigyelő repülőgépét Makale környékén négy fegyverlövés érte. A gépnek mindezek ellenére is sikerült minden baj nélkül visszatérnie az olasz arcvonal mögé. A gépre tüzelő csapatok valószínűleg az abesszin császári gárda hátramaradt portyázó különítményei voltak.

Az abesszinek kiűrtették Makale várost és annak elfoglalása küszöbön áll. Tegnap egy olasz postahajó akart befutni Malta kikötőjébe, azonban az angol kikötőparancsnokság útját állta és nem engedte be a hajót. A postaszakókat a kikötő bejáratánál kis motoros-csónakok vették át és kényszerítették az olasz gőzöst a továbbindulásra. Az olasz sajtó nagy megütközéssel tárgyalja, hogy az angol hajók loholgásai nem fogadják és nem viszonzják az olasz hajók szokásos tengeri üdvözlését.

A világ legfantasztikusabb ütközete

Garahoi körül most folyik a világ első olyan ütközete, amelyben a modern katonai felszerelés ütközik meg a bennszülöttek primitív harciasságával. Az olaszok legutóbb gázbombákat dobtak az abesszin harcosokra. A bombák nem tartalmaznak ugyan halálos gázokat, csak lélegzési nehézségeket és látást zavarokat idéznek elő és átmenetileg harc-képtelenné teszik az ellenséget, de mégis leírhatatlan riadalmat keltettek az abesszinek között, akik eddig nem ismerték ezeket és még csak kifejezésük sincs a bombákra. Az abesszin katonák egy fel nem robbant bombát kézrekerítették és Addis-Abeba vitették megvizsgálni, mert közelebb sehol sem találtak szakértő vegyészt.

A szent háboru

Az abesszin császár Akszum elfoglalásának hírére magához hívatta az abesszin egyház legfőbb papját és utasította, hogy hirdessen szent háborút és szólítsa fegyverbe a legnagyobb hadsereget, amit Abessziniában valaha felállítottak, mert a szent várost minden áron vissza kell szerezni. A főpap megígérte, hogy papsága után végső erőfeszítésre fogja tüzelni a nemzetet.

Tegnap jelent meg az olasz propaganda-minisztérium által kiadott 19-es számú olasz hadijelentés, amely a következőket mondja:

De Bono tábornok, a keletafrikai olasz haderők főparancsnoka tegnap meglátogatta Aduát és a király nevében ünnepélyes keretek között vette birtokba az új területeket. A főparancsnok szemkét tartott a Galimena-hadtest és a bennszülöttek hadtestje felett. Beszé-

det intézett a tábornok a város papjaihoz, valamint az átpártolt törzsfőnökhöz. Az olasz repülők több helyen felderítő szolgálatot teljesítettek, miközben bombát dobtak egy abesszini lőporraktárra és felrobbantották azt.

A Daily Mail haditudósítójának jelentése szerint Graziani tábornok a déli harctéren 3 hadosztállal és 300 könnyű harcikocsival, valamint a repülők támogatásával támadást intézett a Damot és az Ual-Ual közötti arcvonalon.

A repülők Taur megerősített városkára, mintegy 1200 kilogramm bombát vetettek. Az abesszinek vesztesége itt legalább 4000 halott volt. Ugy tudják, hogy a környéken lefolyt harcokban az abesszinek 18.000 halottat vesztek. Abessziniában különben a legkülönfélébb hírek keringenek. Október 6-ika óta egyetlen harctéri jelentést sem adtak ki az abesszini katonai hatóságok, úgy hogy a legnagyobb tájékozatlanság uralkodik. Az összeköttetés az abesszini főváros és a harcvonal között teljesen megszakadt.

Október 31-én léptetik életbe a megtorló rendszabályokat

Genfi jelentés szerint a kompenzációs kérdésekről tárgyaló albizottság ma délelőtt csak általános eszmecserét tartott. A bizottság délután kapja meg a népszövetségi titkárságtól azokat az adatokat, amelyek a népszövetségi tagállamoknak Olaszországgal való kereskedelmére vonatkoznak.

A Népszövetség mellett akkreditált külföldi újságírók elnöke levelet intézett Vasconceloshoz, az összeegyeztető-bizottság elnökéhez, akinek felhívja a figyelmét arra, hogy a Népszövetségnek a nyilvánosságra irányuló szellemével és a népszövetségi hagyományokkal ellentétben az az intézkedés, amellyel távol tartják a világsajtó képviselőit a bizottságok tárgyalásaitól. Ezzel nemcsak az amugyis kényes feladatát nehezítik meg az újságíróknak, de lehetetlenné teszik a tárgyilagosságra irányuló törekvéseiket is. Kéri végül, hogy segítsék őket hozzá, hogy az ülések minél nagyobb nyilvánosság előtt folyjanak le.

Genfi jelentés szerint a 18-as bizottság elfogadta Edennek azt a javaslatát, amely szerint a szankciós rendszabályokat október 31-én léptetik életbe.

Ut a béke felé

Ismeretes, hogy Laval francia miniszterelnök tegnap este részletes kihallgatáson fogadta előbb Cerutti párisi olasz nagykövetet, majd utána Clark párisi angol nagykövetet. A megbeszélések után Maggione párisi pápai nuncius jelentkezett kihallgatáson a francia miniszterelnöknel. A Vatikán diplomáciája ugyanis az utóbbi napokban szintén élénk tevékenységet fejt ki a béke helyreállítása érdekében.

A francia lapok nagy cikkeket írnak ezekről a kihallgatásokról. A Petit Parisien szerint Laval miniszterelnök figyelmeztette Ceruttit, hogy

a jelenlegi körülmények között rendkívül időszerű volna lépéseket tenni a békülékenység irányában.

Clark angol nagykövettel pedig megbeszélte a miniszterelnök azokat az eszközöket, amelyek alkalmazása lehetővé tenné a béke biztosítását, másfelől pedig a Népszövetség kitűzött céljainak megvalósítását.

Kockázatosak a megtorló intézkedések

A Matin szerint a tegnapi megbeszélések során minden oldalról jó szándékot mutattak. Az olasz harctéri sikerek tekintetbe vétele alapján bizonyos határmódosításokat lehetne tervezni és ezáltal szó lehetne az Abessziniá feletti való gyámság életbejuttatásáról is.

A déli lapok jelentik Genfből, hogy Anglia erősen siettetni a szankciók alkalmazását és így félti, hogy Laval fáradozásai meg fognak ezért hiúsulni. E siettség miatt az a veszedelem is fenyeget, hogy miután Magyarország, Ausztria, Albánia és a délamériai államok is

Az egyik francia hirszolgálati iroda jelentése szerint az olaszok Ogaden tartományban folytatják az előnyomulásukat. Az olasz csapatok két hadosztalban nyomulnak előre Kéni és Gerlogubi irányába. Nakubi, az abesszini déli haderők főparancsnoka a napokban haditanácsot tartott és ezen fontos lépéseket határoztak el. Harrarból újabb csapatok indultak el, de ezek fegyvere régi. Harrarban azt hiszik, hogy az olaszok célja elválni az Angol-Szomalán keresztül közlekedő, hadianyagokat szállító karavánok utját. Guksa herceg átpártolásának híre nagy hatással volt az abesszini fővárosra és nagymértékben megváltoztatta az ottani hangulatot.

Most már Kelet-Tigre tartományt végleg elveszettnek tekintik Addis Abehában. Attól is tartanak, hogy Akszum város elestével Ras Kassa tábornokot a bekerítés veszélye fenyegeti. Ogaden tartományban az abesszini katonák között számos gázmaszkot osztottak szét.

kockáztatják a gazdasági megtorló intézkedések sikerét, az angol kormány sietve elrendeli az olasz kikötők ellen a blokádot, ami szintén végleg beláthatatlan következményekkel járna.

Az olasz sajtó cikkeiben állást foglal az ellen, hogy Magyarországot és Ausztriát genfi magatartásuk miatt megtorlással sújtsák. A lapok azt írják, hogy

a népszövetségi alapokmány fenntartja a tagállamok cselekvési szabadságát és azért nem lehet megbüntetni egyetlen államot sem, mert az él a szabadságával.

HEROUY.

Abessziniá külügyminisztere

Milyen fegyvereket tilos kivinni Olaszországba

Az angol konzervatív párt küldöttségét fogadta tegnap Baldwin miniszterelnök. A küldöttség nevében Amere volt gyarmatiügyi miniszter arra kérte a miniszterelnököt, nyújtassa meg a közvéleményt, hogy az angol kormány nem fog alkalmazni olyan büntető rendelkezést Olaszország ellen, amely Angliát is a háborúba sodorhatná.

Genfői jelentik: A Népszövetség főtitkársága közzétette a szankciós konferencia által elfogadott „első számú javaslat” mellékletét, amely pontosan megjelöli, hogy a konferencia által elfogadott határozat milyen fegyverek, municiók és hadiszerek Olaszországba való kivitelének tilalmára vonatkozik. A melléklet a következőket tartalmazza:

I. CSOPORT:

1. A 6.625 milliméteres kaliberűnél nagyobb lövedék kilövésére alkalmas fegyverek, karabélyok és fegyvercsövek.
2. Minden kaliberű nehéz gépjegyverek, könnyű gépjegyverek, géppisztolyok és hozzávaló csövek.
3. Minden kaliberű ágyúk, tarackok és mozsarak a hozzátartozó ágyutalpakokkal és csövekkel.
4. Minden 6.625 milliméteres kaliberűnél nagyobb acél- és robbantó lövedék.
5. Gránátok, bombák, torpedók, töltetlen és töltött aknák és minden robbantó készülék.
6. Harci kocsik, katonai páncélautók és páncélvonatok.

A „Daily Telegraph” jelentése szerint a keletafrikai vizeken a következő olasz hadihajó-egységek tartózkodnak: két cirkáló, egy repülőgép-anyahajó, négy torpedóromboló, nyolc tengeralattjáró, négy ágyunaszád, négy ciszternahajó, két kórházhajó, egy kábelkerakó hajó és egy uszó-dokk.

Japán egyelőre semleges marad

Tokiói jelentés szerint Auriti olasz nagykövet tegnap felkereste a japán külügyminisztert, akit nyilatkozatra kért fel arra vonatkozólag, hogy milyen álláspontot foglal el a népszövetségi határozattal kapcsolatban. A külügyminiszter kijelentette, hogy

Japán egyelőre teljesen semlegességet fog tartsani.

miután nincs tájékozódva a Népszövetség határozatairól. A jövőre nézve azonban szabad kezet biztosít magának.

Rosso, Olaszország washingtoni követe tegnap Bostonban nagy beszédet tartott az olasz származású amerikai állampolgárok előtt. Az olasz követ igyekezett beigazolni, hogy Olaszország nem a támadó fél, mert 1923. óta 90 esetben követte el az abesszinek olasz területen betöréseket és rablásokat. Másrészt viszont Olaszország túlnépesedése szükségessé teszi azt, hogy új területeket biztosítsanak maguknak. A negyven milliónyi olasz lakosság fél olyan nagyságu területet van összeszorítva, mint Texas állam.

Óriási mennyiségű hadianyagot szállítanak Abessziniába

Az Abessziniába irányuló fegyverszállítás tilalom felfüggesztése révén, megindult a hadianyag-küldemények özöne Addis Abeba felé. Különböző hadiszerek, fegyverek és töltények roppant mennyisége van útban Európa országaiból Abessziniába. Francia vizeken a Turdille torpedóromboló feltartóztatta a Sam Buque nevű hajót, amelynek rakományára nagy mennyiségű fegyver és kőszert volt abessziniai rendeltetéssel.

A belgrádi „Politika” című lap részletesen foglalkozik azzal a ténnyel, hogy Jugoszlávia megbízottját is beválasztották az Olaszország ellen élethelépi megtorló intézkedések elhatározására kiküldött bizottságba. A Politika nem titkoltja jogos aggodalmát, hogy

ebből a megtorlásból Jugoszláviának csakis kára lehet, mert eddig senki sem beszélt arról, mivel kárpótollák Jugoszláviát az elvesztett olasz piacokért.

A lap arra a megállapításra jut, hogy a közvetlenül érdekelt országok számára nagyon meg kell gondolni a helyzetet és meg kell fontolni a lépéseket.

II. CSOPORT:

Mindenemű hadihajók, beleértve a repülőgép-anyahajókat és tengeralattjáró hajókat.

III. CSOPORT:

1. Mindenemű légi jármű, kész állapotban vagy alkatrészekre szétszedett állapotban. A tilalom kiterjed a léghajókra is és mindazokra a légi járművekre vonatkozik, amelyek a légi harcokra alkalmasak a gépjegyverekkel vagy fegyvekkel felszerelhetők. A csapatszállításra alkalmas repülőgépekre, továbbá a bombavetésre alkalmas repülőgépekre a tilalom szintén kiterjed.

2. Gépjegyver- és ütegtornyok, illetőleg talapzatok, továbbá bombák és torpedók kidobására alkalmas készülékek.

IV. CSOPORT:

A 630 grammnál nehezebb súlyú önműködő revolverek és pisztolyok és a hozzávaló munició.

V. CSOPORT:

1. A III. csoportban fel nem sorolt légi járműfajták, olyanok is, amelyek könnyebbek a levegőnél, tehát a tilalom végeredményben minden légi járműre kiterjed.

2. Lécsavatok, repülőgép-tűrősek, a burkoláshoz szükséges anyagok, repülőgép-szárnyak és a repülőgép futószerkezetek.

3. Repülőgép-motorok.

VI. CSOPORT:

1. Lángszórók és gázzórók.
2. Mustárgáz, levisít, etil-dichlorarsin és metil-dichlorarsin.

Egy amerikai újságíró megölt az abesszin klíma

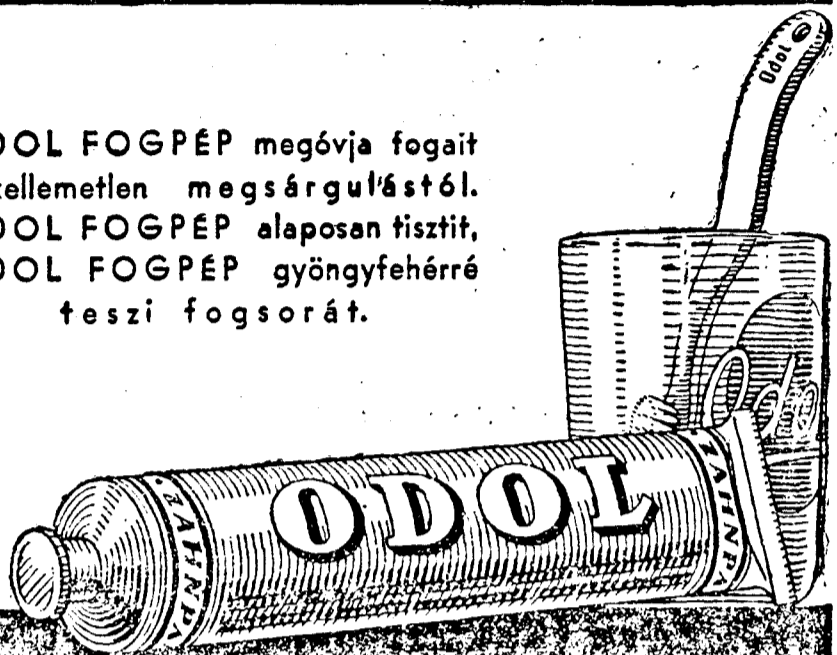
Addis-Abeaból jelentik: Itt temették el kartársainak őszinte részvétele mellett és az abesszin katonai hatóságok képviselőinek jelenlétében Winnifred Barber amerikai hírlapíró, a Chicago Tribune harctéri tudósítóját, aki elsőnek esett áldozatul az alattomos éghajlatnak. A szerencsétlen fiatal hírlapíró, aki arról volt nevezetes, hogy örökösen tréfálkozott és aranyos kedélyével felvidította kartársait, egy sikerült tréfája alkalmával szerezte a halálos betegséget.

Tíz nappal ezelőtt, a Maszkal-ünnepen, zuhogó esőben frakkosan, cilinderekben, fehér keztyűvel és könnyű lakk táncfélcipőben jelent meg a díszemlényen, amely Hailé Selassji császár díszsátorával szemben volt felállítva. A külföldi haditudósítók esőköpennyel és esernyővel védekeztek a zuhogó zápor ellen. Barber azonban legénykedett és bőrig ázott. Amikor az ünnep megkezdődött, a tréfacsináló fiatal hírlapíró előkelő gesztussal lefelé jött az emlévényről és átment a négus sátorához, megállott a trón előtt, meghajította magát, megemelte cilindereit és két-három lépés távolságról lefényképezte a királyok királyát, azután méltóságáteljes lépésekkel, csuronzívesen visszament a díszemlényre. Másnap már 40 fokban láza volt, tüdőgyulladásba esett, amelynek szövődményei támadtak és az orvosi tudomány nem segíthetett rajta.

O D O L

F O G P É P

ODOL FOGPÉP megóvja fogait a kellemetlen megsárgulástól.
ODOL FOGPÉP alaposan tisztít, ODOL FOGPÉP gyöngyfehérré teszi fogsorát.

megszünteti a kellemetlen szagot

Engedményekre hajlandó Olaszország

— de kitart követelésének két pontja mellett

A párisi politikai körökben nagyjelentőségűnek tartják Laval miniszterelnök újabb közvetítési erőfeszítését. A megindult békekisérletről nem lehet tudni, vajon francia részről történt-e hivatalos megkeresés, vagy Rómából indult meg a kezdeményezés. A Quai d'Orsay-n erősen titkolóznak és hangsúlyozzák, hogy a titokszegés nagy ártalmára lenne az ügy sikerének. Örömmel állapítják meg egyébként, hogy Olaszország bizonyos engedékenységet mutat, bár megállapítják, hogy Olaszország továbbra is kitart feltételeinek két sarkalatos pontja mellett, amelyek egyike az abesszin fegyverkezés korlátozására és a négus szuverenitásának megnyirbálására vonatkozik.

Párisban nagy súlyt helyeznek arra, hogy a békeközvetítés tárgyalása még azelőtt kezdődjék meg, mielőtt életbelépnének az Olaszország ellen tervezett megtorló intézkedések. A Paris Soirt ezzel kapcsolatosan úgy informálták, hogy Lavalnak nincs szabályosan megszövegezett közvetítő javaslata és arra

kérte Rómát, közölje feltételeit. Tehát most Olaszország választ várják. Ami Angliát illeti, szívesen fogadja a Párison keresztül szorgalmazott közvetítést. A Temps értesülése szerint Laval közölte Cerutti párisi olasz követel, hogy nézete szerint, milyen olasz javaslat vezetne eredményre.

Addisz-Abeába utazott a titokzatos Ricket

Nagy feltűnést kelt az a hír, hogy Rickett, a rejtélyes üzletember, aki közvetlenül az olasz-abesszin háború kitörése előtt nagyszabású kőolaj-engedményt szerzett az abesszin kormánytól,

hirtelen elutazott az angol fővárosból és Addis Abeába indult.

A lapok megállapítják, hogy a világsajtó minden fáradozása ellenére, Rickettet végeredményben ugyanolyan homály veszi körül, mint annakidején, amikor neve első ízben bukkant fel az olasz-abesszin konfliktussal kapcsolatos híradások között. Ma sem tudják, hogy végső soron ki áll üzletei mögött.

Nagy ünnepek a király születésnapján

A király felhívást intéz a politikusokhoz a politikai béke érdekében

Bucurestiből jelentik: Az egész országban nagyban készülődnek Ófelsége, II. Carol király születésnapjának megünneplésére, amelyet nagy ünnepek közepette ülnék meg. Carol király 42-ik születésnapján, szerdán reggel kilenc órakor a kormány tagjai résztvesznek az ünnepi Istentiszteleten, amelyet Miron Cristea patriarcha celebrál, majd különvonattal mennek Sinaiába, hogy az uralkodónak szerencsekívánataikat fejezzék ki. Délben bankett lesz, az uralkodó, a királyi

család tagjain kívül a kormány összes tagjai is résztvesznek. Délután a miniszterek visszatérnek a fővárosba.

A Calea Victoriei-n levő királyi palotában aranykönyvet fektettek fel, ahol a kormány tagjai, valamint a pártvezérek és jelentős politikusok írják alá nevüket. Beavatott körök szerint a király holnap, születésnapja alkalmából felhívást fog intézni a politikusokhoz a politikai béke érdekében, ezért a főváros egész politikai világa várja türelmetlenül az elhangzó királyi szavakat.

A kisebbségi pénzügyi tisztviselők nyelvvizsgálója

Október 25. és 26-án

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumban ma este konferenciát tartottak, amelyen megjelentek a vezérfelügyelők és kerületi főnökök. A konferencián elhatározták, hogy

a kisebbségi pénzügyi tisztviselők nyelvvizsgálóját október 25-ikén és 26-ikán tartják meg és alaposan felülvizsgálják a hivatalnokok román nyelvtudását.

Ezután a R. I. M. M. A. és a német állam közötti megállapodás ügyét vették tárgyalás alá, a kormány ugyanis felhatalmazta a társaságot, hogy 300 millió kölcsönt vegyen fel leiben Németországtól, egyrészt pénzben, másrészt pedig gépekben.

Az árlejtési bizottság

határozott a városi autobusz-üzemek nyilvános versenytárgyalásán

Nagy érdeklődés előzte meg a városi autobusz-üzemek részére szükségelt hét új autobuszkocsi beszerzésére hirdett versenytárgyalás eredményét. A határidőig hat szakmai cég nyújtotta be ajánlatát az árlejtési bizottság elé, melynek tagjai Vuipé Iosif interimárbizottsági alelnök, Jac Eugen gazdasági tanácsos, Dunca Carol városi főszámvevő és Olariu Stefan városi vezértitkár voltak. Az aradi IMASA-cég Ford-kocsit ajánlott 424.800 leiért, a timisoarai Prohasca & Fiul-cég Citroen-kocsit 359.000 leiért, a cluji Automobila Ford-kocsit 495.000 leiért, a devai Baum Ladislau-cég Opel-kocsit 397.500 leiért, az aradi A. Kálmán-cég Bussing-kocsit 974.470 leiért és 470.000 leiért, míg a bucuresti-i Fiat-képviselet külön is tett ajánlatot 750.000 leiért. Az árlejtési bizottság megállapította a zárt ajánlatok felbontása után, hogy a legkedvezőbb ajánlatot a timisoarai Prohasca-cég nyújtotta be, midőn Citroen-autobusz szállítást vállalta a 359.000 leiért és ezért elhatározta, hogy ezt az ajánlatot terjeszti a városvezetéshez elfogadásra. Az árlejtési bizottság döntését hírszerint a konkurens cégek meg fogják fellebbezni.

Képheretkezés modern, tiszta lából (nem gipsz) a legolcsóbban M. Vajda suce. PAULINA KRAUSZ Színházépület

A romániai magyarság sorsáról és sérelmeiről beszélt Willer József Oradeán

— Beszámoló az elmúlt tizenhét év történetéről —

Oradeáról jelentik: Nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Katholikus Kör nagytermében Willer József képviselő, a magyar parlamenti csoport főtitkára beszámoló beszédét, a melyre a bihormegyei pártvezetőség meghívta. A nagyterem szinte zsúfolásig megtelt. Willer József igen sokoldalú és érdekes beszédet mondott, amelyben a magyarság 15 éves politikai küzdelmének pompásan csoportosított képét nyújtotta.

Markovits Manó dr. elnök nyitotta meg a gyűlést és szeretettel üdvözölte Bihormegye és Oradea magyarságának képviselőit. Üdvözölte ezután a közgyűlés szónokát, Willer József dr.-t, aki mint a Magyar Párt országos főtitkára, Románia kétmillió magyarságának ügyét intézi.

Alaptalan támadások a magyarság ellen

Hosszantartó taps fogadja Willer Józsefet, amikor beszámolójának megtartására szólaásra emelkedett. Beszédében visszapillantást vetett az elmúlt tizenhét év történetére. A közvélemény egyrészének az is a nézete, hogy az atmoszféra rosszabbodását a magyarsággal szemben megnyilvánuló, multakból, táplálkozó ellenszenv okozta. Willer kijelentette, hogy ez az ok a legkisebb szerepet játsza a másik kettő mellett, amelyek a légkört fojtogatóvá teszik. Legerősebben megrontotta az atmoszférát

az a szándékos agitáció, amely a bucaresti-i centrumból indult ki s amely termékeny talajra lett az ország minden zugeben-zugában.

az az agitáció, amelynek megvan a maga elfogultsági oldala is, hogy tudniillik nem ismernek bennünket, de másrészt megvan az az igen jól megalapozott anyagi háttér: példányszám kérdése azoknál a lapoknál, amelyek a kisebbségeket szidják. De az atmoszféra megromlásának nem kevésbé hatalmas oka az a tehetetlenség és képtelenség, amely a kormányzatban megnyilatkozott és miután lépézní akarják a sok-sok botlást és ügyetlenkedést, amelyért tulajdonképpen őket terhelt a felelősség, minket állítanak oda bünbakul.

„Az itt lakó magyarok nem idegenek“

Sorra veszi ezután Willer József dr. a békétöltés óta működött kormányokat. Ha Bratianu Ionelt és 1922—24-es kormányát nem is lehet a kisebbségek barátainak nevezni, azért nem lehet tagadni azt, hogy maga Bratianu igen nagyvonalú politikus volt és mint ellentét tiszteletreméltó. Bratianu Ionel sokszor figyelmeztette Anghelescu közoktatásügyi minisztert arra:

ne kívánjon lehetetlent, ne akarja 25 óven belül elrománosítani a székelyeket.

Ott volt azután Duca külügy-, majd belügyminiszter, akinek megvolt az erkölcsi bátorsága ahhoz, hogy amikor a magyarságot támadták azért, mert Genfben akart menni panaszával, kijelentse, hogy igenis a magyaroknak megvan a joguk ahhoz, hogy Genfben menjenek. Ugvanéz a Duca mint belügyminiszter és mint elsőrangú civilizált ember, számtalanszor rendelkezésünkre állott, valahányszor vidéki kiskirályok kellemetlenségeiért elégtételt kérünk tőle.

Azután a csucsal paktumról beszélt Willer dr. Azt fejtette ki, hogy a paktum hivatása egyebek közt az is lett volna, hogy rábírja a románokat annak belátására;

az itt lakó magyarok nem idegenek, hanem a románoknak sorstestvéreik és velük egyenlőrangú állampolgárok.

A későbbi választások bebizonyították, hogy egy kisebbségi pártnak, egy kisebbségi nemzetnek nem lehet állandóan egy román pártot követni. A napi politikánál sokkal magasabb szempontok kell hogy irányadók legyenek, akkor minden a kisebbségi nemzetnek a többséghez való viszonyát rendezik. Minden ro-

A nyelvizsgákról és az állampolgárság megszerzése körüli akadályokról

A mai domináló gazdasági válság egyik okaként az agrárreformot jelöli meg Willer József. Nagy bának tartja azt, hogy a falvakból becsődítették a fiatalokat az iskolákba, az egyetemre, úgy hogy ma már nagyszámu intellektuális proletáriátus él itt, amely kellő egzisztenciális elhelyezkedés hiányában könnyen beleveti magát a szélsőségek karjaiba. Beszél még Willer dr.

a nyelvizsgák képtelenségeiről és azokról a nehézségekről, amelyek a nyugdíjba vonuló kisebbségi tisztviselők előtt állnak.

Felemlíti Willer József azokat a roppant nehézségeket, amelyek az állampolgárság megszerzése elé gördülnek, ha kisebbségi emberről van szó. De akadályokat gördítenek a kulturális közeledés elé is: errenézve is példákat hoz fel a szónok. Rámutat Willer dr. arra, hogy ez akadályok telmerülésénél mennyiben

mán politikus be kell hogy szívja magába azt a meggyőződést, hogy a román nemzetnek az érdekében jár el, ha biztosítja a boldogulást és a fejlődést minden itt élő nép számára.

Rossz szolgálatot tesz hazájának és nemzetének az, aki itt kisebbségellenes atmoszférát terjeszt.

Azután a Iorga—Argetoianu-kormány idejének ismertetésére tér át Willer dr. Magyar kulturális szempontból Iorgát megértőnek lehet nevezni, mert nemcsak hogy nem zárt be magyar iskolákat, hanem még a rég bezártaknak is új életet adott. Mindenesetre sok ügyetlen lépést tett a Iorga-kormány is.

A rövid életű második nemzeti-paraszt-párti kormányzat után következett a mal liberális rezsim, amelynek fejére rá lehet olvasni minden gyengeséget, minden tehetetlenséget. Most látszik csak igazán, milyen rettenetes vesztesége volt ennek a pártnak az, hogy kidőlt soraiból Bratianu Ionel és Vintila, majd Duca is.

játszik szerepet a regált értelmiségek tájékozatlansága.

Majd a Magyar Párt ellen felhozott kifogásokat veszi sorra Willer dr. és azt mondja, hogy azokat a párt vezetőinek el kell tűnniük, mert hiszen legtöbbször nem rossz akaratból, hanem türelmetlenségből, a helyzet nem ismeréséből erednek. A sok fájdalomban elkeseredett magyar kisebbségi ember, mikor már nem tudja, kit okoljon bajaiért, a Magyar Párt ellen támad és a pártvezetőségnek ezt bölcsen és megértően el kell viselnie. Hangoztatja Willer dr., hogy a román nép igenis romlatlan, jólelkű, arra nem hatott a sok izgató beszéd, viszont megmozgatta és megindította egy olyan transzcendentális jelenség, mint a maglevitl csoda, amely azt sugja neki, hogy legyen jó. A magyar kisebbségnek legnagyobb baja talán nem is az, hogy úgy megromlott itten az atmoszféra, hanem az, hogy nem tudjuk egymást eléggé szeretni és megbecsülni. A magyar kisebbségnek nem kell fenegyerekednie, nem kell öklét rázogatnia, de tudnia kell, mik a jogai, éreznie kell, hogy eddig és ne tovább. Azzal a régi mondással zárja Willer dr. beszédét, hogy annyi a gyáva és riattomos ember a világon, hogy ki is fizeti magát bátornak és becsületesnek is lenni. Hosszan tartó taps tört fel Willer József dr. beszéde után, majd Markovits Manó elnök mondott köszönetet a magvas beszámolóért.

SÁMSON

URI SZABÓ
STR. ALEXANDRI.

Őszi és téli szövetujdon-
ságai megérkeztek! 5435

SZABÁS A LEGUJABB DIVAT
SZERINT! Elsőrangú kidolgozás!

A temetőben lőtte főbe magát

a botosani-i Nemzeti Bank főpénztárosa

Botosaniából jelentik: Drámai részletekben bővelkedő öngyilkossági kísérlet történt Botosani Eternitatea nevű köztemetőjében. Tegnap délután a temető csendjét fegyverdörrenés rázta meg. A temetőőr a hang felé rohant és az Ipser-család kriptája előtt, vértócsában látta viszont azt az idegent, akif pár perccel előbb engedett be. Rövid időn belül a kriptá előtt fekvő öngyilkost a rendőrség emberei és a város főügyésze állották körül.

A zsebelben talált iratokból megállapították, hogy Mihail Comanila, a botosani-i Nemzeti Bank főpénztárosa. Az előkelő tisztviselőt — akiben még volt élet, — azonnal kórházba szállították, ahol orvosi műtétet hajtottak végre rajta.

A főpénztáros irodájában két bucsulevelet találtak. Az igazgatónak írt levelében a főpénztáros bejelenté, hogy a kasszában 105 ezer lei hiánya van. Az összeget elsikkasztotta, nem tudja pótolni és ezért eldobja az életét. A másik levelet egyik kolleganőjének írta, ebben elmondja, hogy életében semmi öröme nem volt és nagy anyagi gondokkal küzdött, mert 18 ezer lei kitévő fizetéséből 8 ezer lei egy

évekkel ezelőtt megtévedt tisztviselő milliós sikkasztása miatt minden hónapban levontak tőle, kétezer lei adósságok törlesztésére, négyezer lei pedig lakásra kellett fizetnie, úgy hogy családja és a maga számára csak négyezer lei maradt havonként, amiből nem tudott megélni.

Az esetről azonnal értesítették a Nemzeti Bank kormányzóját és erélyes vizsgálatot indítottak. Comanila Mihail helyébe, akinek állapota a kórházban halálosra fordult, új főpénztárost neveztek ki.

Az „École A. B. C.“-ben

csütörtökön, szept. hó 17-én, nyílik meg a

középiskolai 5-ik osztály

kiváló tanórok vezetése alatt. 5776

Béiratkozások még elfogadtnak:

Str. Eminescu 30., et. I. (Ortutay-palota.)

Elraboltak

öt tekintélyes amerikai bankárt az emberrablók

Newyorkból jelentik: Az újmexikói Sonora-ban nagy vadászatot rendeztek, amelyen öt tekintélyes newyorki bankár vett részt. Ezek között volt Durell, a National City bank vezérigazgatója is. A bankárokat emberrablók támadták meg és eddig még ismeretlen helyre hurcolták őket.

A bankárok elrablásáról a következő részletes jelentés érkezett: A vadászat Sierra Madreban folyt le és amidőn a bankárok visszatérőben voltak összetalálkoztak a Rio Grandeből elindult banditákkal, akik előbb több embert kifosztottak és megölték. Az elfogott bankárok között volt a newyorki North Cross lap kiadója is, akinek sikerült megmenekülnie és értesítette a rendőrséget.

VICHY-ETAT'S O

Az emésztést elősegíti 2-3 tablettát egy pohár vízben feloldva.

VICHY-ETAT PASZTILLÁK

2-3 pasztilla étkezés után megkönynyíti az emésztést.

VICHY-ETAT TABLETTÁK

Az emésztést elősegíti 2-3 tablettát egy pohár vízben feloldva.

GYÁRJUNK AZ UTANZATOKTÓL ÉS MAMISZVANTYOKTÓL
Fővárosi Erdély részére: Kardos Miklós Utódi Timişoreni-Arad

Tizenhat millió lei értékű selymet akartak becsempészni az országba az Aradon letartóztatott bucuresti-i kereskedők

— Blajon és Ramnicul Valcean keresztül a fővárosba akarták vinni az árut — Grosz és Sternberg nem ismerik be, hogy tulajdonosai a lefoglalt selyemnek

Az aradi rendőrség őrizetében marad egyelőre a két kereskedő

Erélyesen folyik a vizsgálat a szombaton leleplezett nagyarányú selyemcsempészség ügyében. Mint ismeretes, két bucuresti-i kereskedő, Grosz Izidor és Sternberg N. 40 ezer lelei akarták megvesztegetni Alexandrescu curtici-i vámfőnököt, hogy 170 kilogramm selymet engedjen becsempészni. A kereskedőket simán át is engedték Curticion, az aradi állomáson azonban már várták és letartóztatták őket. Grosz és Sternberget az aradi ügyészség utasítására visszazárolták a rendőrségre, ahol a vizsgálat tovább folyik. Márta a vámtörvény rendelkezései értelmében nem történt tettenérés — amely csak a határnál történhet — az ügyészség nem indíthat addig büntető eljárást a kereskedők ellen, amíg a vámvezérigazgatóság jóvá nem hagyja a felvett jegyzőkönyvet. Az aradi vámhivatalnál elkészített jegyzőkönyvet már felterjesztették a bucuresti-i vezérigazgatósághoz, ahonnan néhány napon belül megérkezik a jóváhagyás. A két bucuresti-i kereskedő azonban addig is a rendőrség őrizetében marad — megvesztegetéssel vádolva.

Az eddigi vizsgálat rendkívül új és érdekes adatokat produkált a selyemcsempészség ügyében. Kiderült ugyanis, hogy már a fővárosban készítették elő a csempészt, amelynek élén Grosz Izidor állott. Grosz hat évvel ezelőtől foglalkozott intenzív módon csempészéssel és most, amikor a selyemárak újra emelkedtek, elérkezettnek látta az időt arra, hogy újra működésbe lépjen. Elsősorban egy megbízottja útján érdeklődött, vajon a sziguranca-vezérigazgatóság egyik hivatalnokát nem lehetne-e bevonní az üzletbe. A megbízott jelentést tett az esetről a vezérigazgatóságnak, amely Stanescu komiszárt bizta meg a vizsgálattal. Stanescu szintén belement mindenbe, sőt értesítette az esetről a vámvezérigazgatóságot is, amely viszont Alexandrescu curtici-i vámfőnök figelmét hívta fel az esetre. Alexandrescu utasítást kapott arra, hogy fogadjon el minden ajánlatot, amelyet Groszék tesznek és tegyen azután jelentést feletteseinek, hogy elkészíthessék a kereskedő letartóztatását.

Amikor Grosz úgy látta, hogy utjából elhárultak az akadályok, ötezer kilogramm selymet rendelt meg Bécsben, körülbelül tizenhat millió lei értékben, azzal a szándékkal, hogy részletekben becsempézi be az országba a hatalmas értéket képviselő árut.

Grosz ezután összeköttetésbe lépett Sternberggel, akinek ezer leit ajánlott fel naponként honoráriumként, ha segít neki. Sternberg elfogadta az ajánlatot és csatlakozott Groszhoz, aki már napokkal ezelőtt egy barátja kíséretében Aradra jött, majd Curticira utazott, és érintkezést keresett Alexandrescu vámfőnökkel. A vámfőnök mindenbe beleegyezett és tudomásul vette, hogy a két kereskedő szombaton éjszaka érkezik a budapesti gyorssal, az

első transzportokkal. Ekkor értesítette a vámvezérigazgatóságot, ahonnan Gheorghiu helyettes vezérigazgató és Anghel vezérfelügyelő érkezett Aradra Stanescu komiszárral együtt. Itt azután előkészítették a letartóztatást, amely programszerűen folyt le. Groszék a vámfőnöknek a 40 ezer leien felül minden behozott transzport után 20 ezer leit ígérték és Alexandrescu mindent elfogadott, hogy fel ne keltse a csempészek gyanúját.

A vizsgálat során megállapítást nyert az is, hogy az árut Blajra, onnan pedig Ramnicul-Valceára akarták szállítani, itt pedig ki-

Izgalmas incidensek az aradi görögkeleti püspök választásán

Crisan volt oradeai vikárius nyerte a legtöbb szavazatot, de nem érte el az előírt többséget — Csütörtökre halasztották a pótválasztást

Bucurestiből jelentik: Tegnapra tűzték ki Bucurestiben az aradi görög keleti püspök megválasztását. Andrei Crisan volt oradeai vikárius 79 szavazatot kapott, míg ellenjelöltjére, Titu Simedriara 70 szavazatot esett. Minthogy a püspök megválasztásához 81 szavazat szükséges, így pótválasztás megtartását határozták el.

Későbbi jelentés szerint az elrendelt pótválasztást csütörtökre halasztották. Az ülés során, amelyen az első, de a szükséges többséget el nem ért szavazást lefolytatták, több incidens robbant ki. Az ülésen Balan metropolita elnökölt. Iorga professzor éles szavakban bírálta a szavazás módozatait megállapító szabályzatot és kétségbe vonta egyesek szavazati jogát. Ezután kezdődött meg a szavazás, amely a fenti eredménnyel végződött. Szavazatokat kaptak még Stan Vasile, Galaction, Scriban és Suciu. Andrei Crisan, akit a kormány támogatott, tudvalevűleg 79, míg Lupu dr. pártfogoltja: Simedrea 70 szavazatot kapott.

A szavazás után Lupu dr. szólásra emelkedett, de Balan metropolita nem adta meg neki a szólás jogát.

Óriási lármára keletkezett és Balan metropolita öt percre felfüggesztette az ülést. Ezután Balan metropolita elrendelte a második szavazást.

Most már sokkal kevesebben voltak a teremben, mert számosan lemondtak a szavazásról és eltávoztak. Lupu dr. újból szólásra emelkedett és a szavazásra új időpont megállapítását kérte, azzal az indoklással, hogy a kongresszuson résztvevők többsége már eltávozott. Iorga professzor hangsúlyozza, hogy ez nem politikai választás:

sebb csomagokba átsomagolják és Bucurestibe vinni. A csempészek célja ezzel a kerülővel az volt, hogy ha valamilyen véletlen folytán terüük napfényre kerül, ne nyomozhassák ki, hova lett az áru. A fővárosba érkezve történt volna meg a selyem szétosztása az egyes cégek között, amelyeknek kiletét most igyekeznek megállapítani a vizsgálat. Rendkívül meglehető a vizsgálat befejezését az a körülmény, hogy Grosz lenyelte a személypodgyásról szóló feladóvevényt, amikor látta, hogy a csempészség meghusult. Ugyátszik előre megbeszélték ezt az eshetőséget is, mert

mostani kihallgatásuk során úgy Grosz, mint Sternberg tagadják, hogy a lefoglalt öt kosár az ő tulajdonuk lenne, hogy ők hozták be, illetve adták fel személypodgyás gyanúját a csempésztett selymet.

Az egyetlen tárgyi bizonyíték: a feladóvevény eltűnt. Mindezek dacára sem menekülhetnek ki tettük törvényes következményei alól, mert olyan súlyosan terhelő bizonyítékok állnak rendelkezésre, amelyek minden kétséget kizáróan igazolják Grosz és Sternberg bűnöségét.

— Itt nem községi bírót, hanem püspököt választanak. — mondja.

Ezután Miron Cristea patriarcha lép a szószékre.

— Ugy látom, — mondja, — hogy re-gátiakra és ardealiakra oszlottunk.

Ő is azt ajánlotta, hogy a szavazást halasszák el csütörtökre.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor. Visz-szavonhatatlanul utoljára!
KISMAMA (Kleine Mutter).
Gaál Franciska,
Friedrich Benfer, Otto Wallburg.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

A keringőkirálynő

Végtelenül elbájoló, romantikus látványos filmoperett. — Főszerepben: IRENE DUNN.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Jaques Deval híres regényének filmváltozata.

A préda (Marie Galante).

Ketti Gallian, Spencer Tracy.

Következő műsorok: A KÉT KIRÁLY. (Der alte und der junge König). Maradandó élményt nyújt ez a nagyméretű történelmi film, melynek főszereplői: Emil Jannings, Leopoldine Konstantin, Werner Hinz, Marie Luise Claudius, Claus Clausen, Theodor Loos.

AZ IDEÁLIS FÉRJ. Wilde Oscar darabjának németnyelvű filmváltozata. Egy játék, szép asszonyokkal és érdekes férfiakal. Főszerepben: Brigitte Helm, Karl Ludwig Diehl, Sybille Schmitz és Georg Alexander.

HIREK

Bajusz és körszakáll

Lesz az új divat Legatöbb is így határozták el, egyhangú lelkesedéssel a bécsi borbélyverseny résztvevői. A határozat szerint az újabb férfitársadalom tagjai bajuszt és kottlettét, az idősebbek arcát pedig szabályszerű körszakáll díszíti. Mi készítette a derék borbélyokat erre az elképesztő határozatra, eddig még nem derült ki. Valószínűleg az az elgondolás, hogy a simára borotvált arc újabbán kevés jövedelmet hoz a borbélyoknak, mert mind többen lesznek, akik otthon borotválkoznak, viszont az „új” divat nagyobb gondosságot kíván és kényszeríti a hódolóit, hogy borbélyhoz forduljanak.

Feltámadnak tehát a bajuszkötők, amelyek reggelint éktelenkedtek valaha, régen, a férfi arcán, ismét szerephez jut a bajuszkéfe, a kerek zsebtükör és a többi, a fejedés muzeumába került szerszám, amelynek segítségével gondolni lehetett a dusan terjedő arc-szőrzetet. Most már csak az hiányzik, hogy Mangold Béla Kolos, vagy hozzá hasonló divatdiktátor ránkparancsolja a bokátverdeső Ferenc József kabátot, vagy redingót, esetleg újból előtérbe kerül a vastag aranylánc, amely az egyik mellényzsebtől a másikig húzódik, középen valami nagyobbfejű éremmel. S hölgyünk bellettünk hatalmas tüvel átszurt, nagy strucc-tollas kalapban, sleppes ruhában üljön — a gummirádléron...

Hacsak... hacsak a férfitársadalom erélyes állásfoglalással nem tiltakozik a multszázadbeli divat feltámasztása ellen. Az újabb divatok a kényelmet szolgálták és bár először felszisszentek a hagyományok rabszolgái, amikor például a walesi herceg puha inget vett fel szmókingjához, később azonban belátták, hogy mégis csak az angol trónörökösnek volt igaza, amikor forradalmi újítással szolgálta a férfitársadalom kényelmét. Nyáron, a rekkenő hőségben sokszor néztük irigykedve a hölgyeket, amikor egyetlen vékony szál ruhában és még vékonyabb kombinéban sétáltak a korzón, míg ránk a zsarnok illem egész sor kizúzó ruhadarabot kényszerített... most jönnek a bécsi borbélyok, a bajusszal és körszakállal, meg a kottlettékkel.

Tapasztalhattuk, nagyur a divat, de ebben az esetben előrelátható a bukása. Ma más gondja van az embernek, mint a szépen kipodított bajusz és gondosan kefélt szakáll... 1935. rohanásában és hajszájában erre már nem jut idő...

— TÖBB HELYEN ESŐ. Mérsékelt légáramlás, több helyen újabb eső, sok helyen éjjeli és reggeli köd. A hőmérséklet alig változik.

— Heana hercegnő és Antal főherceg Bucarestben. Bucarestből jelentik: Ma délelőtt gyermekeikkel együtt megérkeztek a fővárosba Heana hercegnő és Habsburg Antal főherceg. Holnap Mária anyakirálynéval és Hohenlohe hercegnővel együtt Sinaiába utaznak, ahol üdvözlik születésnapja alkalmából Carol királyt.

— Az aradi rendőrkészlet felhívja Aradváros lakosságának figyelmét arra, hogy ma szerdán, II. Carol király születésnapján az összes házakat és üzleteket felhagyozzák.

— Kizárt tagok a nemzeti keresztény-pártból. Bucarestből jelentik: Dr. Banut, a nemzeti keresztény-párt jalonitai szervezetének elnökét és több vezetőségi tagját kizárták, mert a vasárnapi nagygyűlésen támadták a párt antiszemita programját.

— Gömbös Gyula magyar miniszterelnök a kormányzó. Budapestről jelentik: Gömbös Gyula miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter a képviselőház rövid ülése után kihallgatáson jelentek meg a magyar kormányzóknál. A kihallgatás közel másfél óra hosszat tartott és ezért nem vehettek részt sem Gömbös, sem Kánya a kormányzó párt értekezletén. Délelőtt a magyar kormány tagjai rendkívüli miniszteri ülést tartottak, amelyen Lázár Andor igazságügyminiszter előadásában végleges formájában elfogadták a bizományi reformról szóló törvényjavaslatot.

— Kirabolták a volt postavezérigazgatót. Bucarestből jelentik: A targovistei országúton vakmerő rablótámadás történt. Alarcos bandita ledöntött fátörzsszel eltorlaszolta az utat és megállításra kényszerítette Papacostea Petru volt postavezérigazgató autóját. Lesztésül többször a levegőbe lött, majd kényszerítette a vezérigazgatót, hogy pénzt és minden értéktárgyát dobja az uttestre, honnét nyugodtan felszedte, majd eltűnt a közeli erdőben. A csendőrség az ügyben széleskörű nyomozást indított.

— Országos kongresszusra jönnek össze szerdán Aradon a filmkölcsonzők és a mozitulajdonosok. A kongresszuson a filmszakma időszerű kérdéseit vitatják meg. Ugyancsak szerdán tartja ülését a filmkölcsonzők és mozitulajdonosok választott bírósága, amely az év folyamán felmerült vitás ügyek fölött dönt.

— NEM INDULT FILLÉRES GYORS BUDAPESTRŐL ARADRA. Tegnapra jelezték a budapesti filléres gyors érkezését, melyet nagy várakozás előzött meg. Az érdeklődés hiánya miatt azonban nem indították el a vonatot, így 1 óra 40 perckor az állomásra kísérték közönség hiába várakozott a filléres gyors érkezésére.

Abesszinia slágerekben

Mussolini Abessziniához: Lesz maga jászai az enyém.

A négus Mussolinihez: Sárba taposom a fényképede.

Mussolini a Népszövetséghez: Kár itt minden dumáért.

A négus a Népszövetséghez: Szeret-e még? Csak annyit mondjon!

Népszövetség Abessziniához: Sáros az uccatok, fene járjon hozzátok.

Négus a Népszövetséghez: Nyomod meg a gombot, tudod mit ígértél.

A négus egy újabb olajügynökhöz: Nem maga volt az első...

Mussolini a Népszövetséghez: Ugy elmegek, hirt se hallasz felőlem.

A négus a Népszövetséghez: Vagy alusznak, vagy nem hallják, vagy talán nem is akarják.

Rabszolga a négushoz: Ha megversz is, imádlak én!

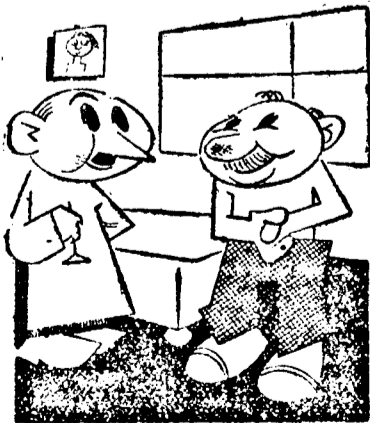
— Meghalt Radnai Farkas, Akszum aradmegyei származású címzetes érseke. Aradmegyei vonatkozású hír érkezett ma Budapestről. A jelentés szerint meghalt Radnai Farkas, Akszum címzetes érseke, aki aradmegyei származású. A címzetes érsek 1848-ban született az aradmegyei Crisul Alb községben és több éven át volt titkára az oradeai püspöknek, majd az ottani papnevelő intézet rektora lett. 1920-ban XV. Benedek pápa akszumi címzetes érsekké nevezte, érseki címét tehát a jelenleg nagy harcok középpontjában álló abessziniai városról nyerte. Néhány nappal ez előtt súlyosan megbetegedett, majd tegnap 87 éves korában Sümegeen meghalt.

CZELNAI ESZTER

nagyon rövid tartózkodásra Aradra érkezett, ezen idő alatt visszavonhatatlanul csak egy 6 napig tartó hidegbüffe- vagy cukrászati tanfolyamot nyit. — Jelentkezni lehet d. u. 6-7-ig az Ortutay-palotában levő „Vitamin” turóüzletben, Str. Unirei 14.

— Legközelebb tárgyalják a deviza hivatal felállításának tervét. Bucarestből jelentik: A már régebben felmerült devzahivatal felállítási tervet most már hivatalos körökben is kedvezően itélik meg. A Banca Nationala egyik igazgatója már részletes tervezetet is készített a deviza hivatal felállítására. A devzahivatal egyesítő magában a külkereskedelmet szabályozó igazgatóságot, a deviza kiutalási szerveket és a devizák felhasználását ellenőrző hivatalokat. A devzahivatalt a jegybank, a kereskedelmi és a pénzügyminisztérium megbízottjai vezetnék. A kormány gazdasági bizottsága legközelebb tárgyalja a szervezés részleteit.

Félreértés

ORVOS: Na és mit iszik...?

PACIENS: Ha már ilyen kedves a doktor ur, — egy pohárka konyakot...

Békét hozott Aradra Tarnóczy Lajos dr. református lelkész

— Dr. Tarnóczy nyilatkozik terveiről —

Szívélyes tekintet, intellektuel vonások jellemzik dr. Tarnóczy Lajost, Arad új református lelkészét. A református parókian ma egész nap élénk sürgős-forgás volt, a református hívek csoportosan jöttek megismerni, üdvözölni új lelkészüket. Tarnóczy dr. a legnagyobb szívéllyességgel ismertette érdeklődésükre élete eddigi fontosabb adatait.

— Szentesen születtem — mondotta — Debrecenben végeztem a teológiát, az amerikai new-haveni Yale egyetemen is töltöttem egy esztendőt. Hazatérésem után Debrecenben, Mezótúron, Szentesen, Pancsován voltam segédlelkész, 1913. óta pedig Bihoria község lelkésze voltam és ez alatt az idő alatt egyetlen pályázatot sem adtam be mindmostanáig, aminek oka, hogy Bihoria egyik legjobb református egyházközség.

Ezután Tarnóczy dr. rátért aradi teendőinek, illetve programjának ismertetésére.

— Arra, hogy az aradi lelkészi tisztséget megpályáztam, elsősorban az készített — mondotta — hogy láttam, hogy az aradi egyházközségben belül olyan megmozdulások vannak, amelyek veszélyeztetik az egyház autonómiáját. Megengedhetetlennek tartom, hogy a református egyház hívei belkörü és csak maguk által orvosolható sérelmek ügyében az állam beavatkozását vegyék igénybe. Ezt a lépést elhibáztottak és célra nem vezetőnek ítélték és úgy gondoltam, hogy az aradi református hívőknek meg kell állapodniuk egy személyben és emellé kell tömörülniök, hogy megtalálják az egyházi élet lehetőségét. Ezt a véleményem közöltem is a rám felfigyelő aradi egyház tagokkal és már választásom előtt győzelemnek tartottam, hogy megértették intenciómat. Megválasztásomat ennek az elvi győzelemnek természetes következményeképp fogadtam el. Ezen az uton kívánok tovább haladni. Aradi jövőndő működésében a református egyház kebelén belül nem akarok pártokat, még kevésbé pártoskodásokat ismerni.

Nagy erély csendül ki dr. Tarnóczy Lajos szavaiból és bizonyosra vehető, hogy ennek az embernek sikertülni fog visszaállítani az aradi reformátusság szétdúlt egységét.

— Az aradi református egyháznak meg vannak a maga nagy egyetemes célkitűzései — folytatta Tarnóczy dr. — Célkitűzésük egy hitvallásos, mint népnevelési és kulturális területen. Ezeket kell szolgálunk a különböző vallásos egyesületek, emberbaráti működésével és főként a felekezeti oktatás életbeléptetésével. Ez lesz legfőbb törekvésem. Ilyen nagy célok figyelembevételére és keresztülvitelére nem tűr alacsony személyi érdekeket. Bizom az aradi reformátusok józanságában, egyházszeretetésében és a legegyszerűbb embereket is átható buzgalmában, hogy kész örömmel lesznek munkatársaim. Én képzettségemnél fogva tanult, születésem és szívem szerint demokratikus, népszerű ember vagyok és így szeretném keblemre ölelni Arad intelligens és dolgozó református népét.

Eddig tartott Tarnóczy Lajos dr.-nak, Arad új református lelkészének nyilatkozata, amelyből megállapítható, hogy a jovialis mosolyu arc ritka erélyt rejt magában és épen ez az erély a garanciája az aradi református társadalom jobb jövőjének.

— Francia támadás a baloldali pártok ellen. Párisból jelentik: A „fizkesztesek” tegnap a Wagram-teremben nagyarányú gyűlést rendeztek, amelyen 10 ezer személy vett részt. De la Rocque ezredes, a párt elnöke élesen kikeült a baloldali pártok ellen és támadta a kormány szovjetbarát politikáját is.

— Dr. Reich Béla új telefonszáma: 21.

— Vér-, bőr- és idegbajosok igyanak hetenként többször, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez mindig alaposan kitisztítja és méregteleníti a gyomor-bélcsatornát s ezenkívül az emésztést és az anyagcserét is jótékonyan befolyásolja. Az orvosok ajánlják.

— KELETEURÓPA HOLLYWOODJA — BUDAPEST. Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy ifjú Horthy Miklós Londonban tárgyalt Korda Sándorral Keleteurópa Hollywoodjának Budapestben való megteremtéséről. A megállapodást megkötették és ennek alapján megalakult a Budapesti Film K. F. T. korlátolt felelősségű társaság, amelynek elnöke ifjú Horthy Miklós, tagjai pedig Goldschlagel Loránt londoni bankár, Páthy Jenő és gróf Hessenstein György.

LEGUJABB

Nagyarányu lázadás tört ki a négus ellen

Általános zendülés jelei a Tigre tartományban

Erkezett éjszaka fél 2 órakor: Tigre tartományban általános lázadás jelei észlelhetők. A törzsfőnökök tárgyalásokat keztek az olasz hírszerző tisztekkel a behódolás formáltságai tekintetében. De Bono olasz tábornok, aki repülőgépen átrepülte egész Abessziniát, ma visszaérkezett a főhadiszállásra, ahol megbeszélést folytatott Graziani tábornokkal és a kiűzöbön álló offenzíva utolsó részletét vitatta meg. Az Akszumba való bevonulás egyébként ünnepélyes külsőségek közepette ment végbe, a bevonulás után Istentszetelet volt a kopt-templomban, amelyen az olasz tisztek is résztvettek. Ma érkezett meg Madonio tábornok is repülőgépen Assumba, ami

szintén a legközelebb meginduló nagyszabású offenzívával áll összeköttetésben.

Godsan tartományban nagyarányú lázadás tört ki a négus ellen. Az adigrati jelentések szerint a tartomány népének lázadása régi gyűlölségre vezethető vissza. Godsan tartomány élén Neilit herceg volt, akit azonban a négus 1933-ban elfogatott és halálra ítélt. Az ítéletet később száműzetéssé változtatták és a herceget szigorú őrizet alatt tartották az ország belsejében. A tartomány élére kormányzó került, akit a nép gyűlölettel fogadott. Most fellázadt az egész tartomány és érdekes, hogy a felkelés élére maga a négus által kinevezett kormányzó állott.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.23 és fél, London 15.05, Newyork 307, Milánó 24.96 és egy-negyed, Berlin 123.50, Prága 12.75, Varsó 57.72 és fél.

— Elvált férjek öngyilkossága. Budapestről jelentik: Fülöp József szepetneki gazda és jóbarátja Török József odavaló hentesmester egy napon váltak el feleségeiktől. Csakhamar arra a megállapításra jutottak, hogy asszony nélkül még keservebb az élet, úgyhogy öngyilkosságra határozták el magukat. Fülöp József ma reggel otthonában fölbeltte magát és azonnal kiszenvedett, Török József pedig kiment a temetőbe és ott édesanyja sírjánál eresztett golyót a fejébe, ő azonban nem halt meg, hanem eszméletlen állapotban szállították a kórházba.

— A BANCA NATIONALA TELJESEN BESZUNTETTE A BUZA KIVITELI JUTALMAKAT. Bucurestiből jelentik hivatalosan: A Banca Nationala két nap óta egyáltalán semmi buza export jutalmat sem fizet, mert a buza kiviteli prémium alap kimerült és már eddig is 50 millió lei az alap deficitje. Tudvalevőleg a Jegybank a buza prémiumot az eddigi vagyononként 10 ezer leiről hétézer leire szállította le, október elsejétől számítva. A gabona export központi szindikátus ez ellen tiltakozó memorandumot adott be tegnap a földművelésügyi miniszteriumhoz. Az emlékirat rámutat arra, hogy minisztertanácsi határozattal október 15-ig 10 ezer leies buza prémiumot állapítottak meg, tehát annak kifizetése kötelező úgy az államkincstár, mint a Banca Nationalára. Az exportőrök ragaszkodnak a 10 ezer leies jutalom folyósításához.

— Az Ardeali Zsidó Nemzeti Szövetség aradi csoportja ma este összejövetelt (dionstet) tart. Előadók: Parkas Imre és Hirsch Simon (Timisoara) a K. K. L. országrészi főtitkára.

— Aradon tárgyalják a timisoarai törvényszéki főelnök és egy timisoarai ügyvéd porét. Egy adófellebbezésből keletkező becsületsértési pert tárgyalt ma az aradi törvényszék első szekciója. Még hónapokkal ezelőtt történt, hogy a timisoarai adófellebbezési bizottság dr. Huszár Ödön, timisoarai ügyvéd fellebbezését tárgyalta, amelyet elutasított. Az ügyvéd a táblához fellebbezett és beadványának egyes kifejezéseit az adófellebbezési bizottság elnöke, Teodorescu timisoarai törvényszéki főelnök sértőnek találta magára nézve és becsületsértési pert indított dr. Huszár ellen. Miután a per egyik szereplője a timisoarai törvényszéki főelnök, más törvényszék delegálását kérték a Semmitűszéktől, amely az aradi törvényszéket jelölte ki az érdekes ügy tárgyalására. A mai fő tárgyaláson megállapítást nyert, hogy a törvényszéki főelnök az adófellebbezési beadvány három kifejezését tartotta sértőnek magára nézve, dr. Huszár pedig kijelentette, hogy nem volt szándékában a főelnököt megsérteni, csupán kritikát gyakorolt az adófellebbezési bizottság határozata felett, amihez joga van. A bíróság a perbeszéd után meghozta ítéletét, amelyben felmentette dr. Huszár Ödönt a vád alól. Miután az ítéletet senkise sem fellebbezte meg, jogerőssé vált.

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

HAJÓS: Bulv. Reg. Maria 8.

KAIN: Plata Avram Iancu

NIEDERMAYER: Plata St. Sava.

— Borzalmas közlekedési katasztrófa Amerikában. Buenos Ayresből jelentik: A Buenos Ayresből La Plantaba vezető uton borzalmas közlekedési szerencsétlenség történt. Az esőtől felázott talajon egy személykocsi és egy teherkocsi összeütközött. A karambolnak szörnyű következménye, hogy hét utas kiszenvedett, de a többi sebesült jórésze szintén életveszélyes sebeket szenvedett.

— Elhalasztották a Lindbergh-bébi gyilkosának kivégzését. Trentonból jelentik: A fellebbviteli bíróság helyt adott a halálraítelt Hauptmann ügyvédje részéről beérkezett beadványnak és ennek értelmében a Lindbergh bébi meggyilkolásával vádolt gangster kivégzését bizonytalan időre elhalasztotta. Az ügyvédek most harminc napon belül újrafelvételt kérelmet kell benyújtania a new-yorki legfelsőbb szövetségi bírósághoz.

— Dr. Singer bőrgyógyász és urológus hazakezett rendel str. Consistorului 16.

— Az államsorsjáték húzása. Az állami sorsjáték húzásán 1—1 milliót nyertek a következő számú melléksorsjegyek: 279348, 217934, 280502, 189817, Százezer leit nyertek a 237362, 194440, 197361, 219963 számú sorsjegyek. Hetven-ezer leit nyertek a 195716, 262130. Egy milliót nyert a 15537. Négy-százezer leit nyert a 22708, 20589, 58283. Kettő-százezer leit nyert a 14840, 11794, 15545, 54492, 52696. Százezer leit nyert a 11555, 18854, 3165, 35567, 4700, 15173, 65522, 17599, 0271, 10389, 29847, 37686, 38076, 51430 és 66544. Az állami sorsjáték mai húzásán hatmillió leit nyert a 24050 és kétmillió leit nyert a 40774. számú sorsjegy.

— Fél milliárd leies jövedelmet ajánlanak az államnak az osztálysorsjáték koncessziójáért. Bucurestiből jelentik: Az Asociacia Romana pt. Propaganda Aviatiei (A. R. P. A.) igazgatósága ajánlatot tett az egészségügyi és munkaügyi miniszteriumnak arra, hogy az állami osztálysorsjáték koncesszióját ruházzák át rá. Az ajánlat új sorsolási tervezetét tartalmaz, amely dr. Nemes A. brasovi tanár szabadelma. A terv szerint évente három sorsjáték lenne összesen 12 húzással, minden sorsjegy nyer és pedig az utolsó, a negyedik befizetést (250 lei) az összes sorsjegytulajdonosok visszakapják. Az ajánlat szerint, az új terv alapján az ARPA, az államnak évente több mint fél milliárd lei jövedelmet biztosít, holott eddig csak 190 millió lei volt. A sorsjáték finanszírozására részvénytársaság alakulna, amelynek alapító tagjai között az ARPA, továbbá az egyik vasipari vállalat vezérigazgatója, valamint egy nagy bucuresti-i bank vezérigazgatója is részt venne.

— A lipovai „Infratirea Sport Egyetel” jól sikerült szüreti mulatságot rendezett a „Japán” kávéházban. Gyönyörűen feldisznított terem várta a megjelent közönséget, mely a legjobb hangulatban maradt együtt a kora reggeli órákig. A szokásos csöszpárok, akik festői öltözetben jelentek meg: Hesz Etus—Unten István, Macarlean Ilka—Mayer György, Tuduri Lenuta—Unten József, Szobolay Bözsi—Macarlean Gheorghe, Flor Anna—Fickert József, Eck Erzsébet—Achenberg József. Szeptentín és konfetti verseny volt, melynek értékes díjait a következők nyerték: 1. Flor Anna, 2. Hesz Etus, 3. Tuduri Lenuta, 4. Eck Erzsébet, 5. Szobolay Bözsi, 6. Macarlean Ilka. A rendezés munkáját: Staudt Péter, Höffler Márton és Tasch Zoltán végezték.

20 esztendő óta

— amióta megoperáltak —
szenvedtem a gyomrommal,
májammal és veséimmal...

és most. — Hála a csodálatos „Gastro D” készítménynek, amelyből 4 üveget elfhasználtam — teljesen egészségesnek érzem magam. Életkedvem visszatért, újjászülettem. A végtelkéig le voltam gyengülve, rengeteget szenvedtem és ennek következtében úgy néztem ki, mint egy halálra szánt öregasszony, ma — a „Gastro D” kezelés után — meghízítam, jól nézek ki és senki sem mondaná, hogy olyan sokat szenvedtem.

Bara Györgyné, Oradea, Str. Praga 4.

Császár E. gyógyszerára, Bucuresti, Calea Victoriei 124. — a „Gastro D”-t 130. — Lei utánvétel küldi és a kétkedőknek szászámra bocsátja rendelkezésére a beérkezett köszönő leveleket, amelyekből megállapítható, hogy — a lelkesedéssel teli levelekhez és eme kiváló gyógyszer páratlan hatásához képest — minden reklám tulserény.

Színház - Művészet

„Nagy szerelem”

Molnár Ferenc-premier a budapesti Vígyszínházban

Budapestről jelentik: A ragyogóan átalakított Vígyszínházban a szezon legszenzációsabb újdonságai kerülnek bemutatásra. Óriási érdeklődés előzte meg a legújabb Molnár-darab premierjét is, melyet a Vígyszínház kitűnő igazgatója elsőrendű szereposztásban hozott a nyilvánosság elé. A budapesti színházi világnak valóságos szenzációja volt a „Nagy szerelem” premierje, melyen káprázatos toalettekben ott voltak Budapest szépasszonyai és leányai a az a felső tízezer, mely nem mulaszt el egyetlen esemény-számba menő premiért sem.

A nézőtér a függöny felgördülése előtt régi, forró sikerű színházi esték hangulata uralkodott. Mindenki a darab várható szenzációját tárgyalta s a páholyokban Budapest politikai előkelőségei, diplomatái foglaltak helyet. Az első felvonást a közönség feszült érdeklődéssel figyelte, a gyorsan pergő, lendületes jelenetekben Molnár alkotó zsenije mutatkozott meg.

Az első felvonás után felhangzó tapsorkán jelezte, hogy siker, még pedig nagy, meleg siker jegyében fog menni a „Nagy szerelem”. Felvonásközökben a közönség szüntelen nem akaró tapsal ünnepelte a színészeket, különösen pedig Darvas Lilit, aki a főszerepben csodálatos színezésű, megrázó erejű játékaival tiszta hangjaival lenyűgözte a közönséget. Ez a kivételesen kulturált művész olyan páratlan alakítást nyújtott, mely a legnagyobb drámai színésznők sorába emeli. A közönség lélekzetvisszafojtva figyelte minden mozdulatát, mely az őszerejű művészet igazi megnyilatkozása volt. A „Nagy szerelem” szereplői közül kitűnő alakítást nyújtottak Góthné Kertész Ella, aki egy pesti szerelmes asszony élethű figuráját eleveníti meg. Jávor Fál, Ráday Imre, Perczel Zita kitűnően egészítették ki az együttest. Meg kell emlékezni még Simon Marcsáról, Bihari Józsefről, Monti Magdáról. Az előadást Tarnay Ernő tökéletes hozzáértéssel rendezte. A „Nagy szerelem” sikere után a Vígyszínház a szezon többi bomba-sikerű darabjait tűzte ki műsorára.

— Akinek a szívműködése rendetlen, úgy-szintén az, akinél a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélet, ha reggel éhgyomor-ra egy kis pohár természetes „Föröné József” keserűvizet iszik. Az orvosok ajánlják.

— Betörés Aradon. Verlein József, str. Tribunal Dobra 9, szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, amelyben elmondotta, hogy az éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak kerékgyártó műhelyébe és onnan 1100 lei értékű különböző szerszámokat vettek el. Az ügyben megindult a nyomozás.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A formalitások légiói gátolják az Arad-podgoriai bor kivitelét

Milyen nehézségekkel kell megküzdeniök a szőlőtermelőknek?
— A bürokrácia útját állja a borexportnak —

A folyékony aranykincsről, amelyről mai lapunkban vezércikk jelent meg, nemcsak vezércikket, nemcsak riportot, hanem valóságos regényt lehetne írni. Regény lehetne ez arra a mintára, amelyet Upton Sinclair nyitott meg a „Petroleum”-mal és Ilja Ehrenburg folytatott a „Legszentebb javak”-kal. A regény hőse és főszereplője tulajdonképpen nem az ember, hanem valamely termék, árucikk, amely azonban jelentőségével kinövi magát, szinte személyes tulajdonságokat kap és sorokat irányít.

A fentemlített regénynek hőse a bor lehetne, a folyékony aranykincs, amely ezen a vidéken Arad—Podgorián már hosszú ideje egy devalvációs folyamaton megy át, elértéktelenedik és rövidesen elmarad mellőle az összetett jelző mindkét szava: az arany és a kincs is.

Ezt a szomorú igazságot különösen ilyenkor, szüret idején lehet megállapítani. Ilyenkor vetődnek fel azok a problémák, amelyekről az év más időszakaiban jóformán csak a termelő és a kereskedő tud, de, amelyek ilyenkor nyilvánosságot követelnek, mert el akarnak jutni az ugynevezett illetékes tényezők fölébe.

Arad—Podgoria problémáját röviden egyetlen mondatba lehet összefoglalni: Az áru minősége és az áru értékesítése.

Az arad—podgoriai szőlő jelenleg nem olyan minőségű, hogy a külföldiekkel felvehesse a versenyt, ezért ennek a szőlőnek exportja egyelőre nem kerülhet szóba. Arra kell tehát törekedni, hogy a bor kivitelét biztosítsák. Ennek a kérdésnek megoldásánál is természetesen elsősorban a minőség jön tekintetbe. Az arad—podgoriai borok jó minőségűek, de van egy végzetes hibájuk: nem egyforma minőségűek. Nincs standardizált, egységesített bor az Arad—Podgorián. Ez a legnagyobb probléma, amelynek megoldása alapját képezhetné az arad—podgoriai vidék fellendülésének.

Ehhez elsősorban a régi, kiöregedett szőlőtőkék kicserélésére lenne szükség, valamint annak keresztülvitelére, hogy az egyes falvakban azonos módszerek között kezeljék a borokat és ilymódon egységes minőséget biztosítsanak. A külföld ugyanis standardizált borokat kér és inkább vesz rosszabb minőségű bort is, csak hogy nagyobb szállítvány azonos minőségű árut kaphasson.

Arad—Podgorián különösen a minisi és miniskörnyeki taninos vörösbőr lenne kivételre alkalmas. Ez a bor valamikor messzi földön piacra talált. Jelenleg ennek a bornak Bucuresti a legjobb piaca, ahol ára 30—50 lei között mozog. Nemrégiben történt, hogy az egyik aradi cégnek Amerikából készen kinyomtatva megküldték azoknak a régi etiketeknek pontos másolatait, amelyek valamikor az Arad—Podgoriából Amerikába szállított borok palackjait díszítették. Az amerikai cég azt kérte, hogy ezekkel az etiketekkel ellátott palackokban nagyobb mennyiségű bort szállítsanak részükre Arad—Podgoriáról. Ennek a kérelemnek azonban nem lehetett eleget tenni a különböző kiviteli nehézségek miatt.

Mert — természetesen — ilyenek is vannak. Ahelyett, hogy a bor kivitelét exportprémiumokkal biztosítsanak, a legkülönbözőbb akadályokat gördítik az export elé. A formalitások egész légiójá-

nak kell hogy eleget tegyen az a termelő vagy kereskedő, aki bort akar exportálni.

Az exportra kerülő boroknak az érvényben lévő rendelkezések adómentességet biztosítanak. Ez az adómentesség azonban csak akkor élvezhető, ha a termelő már a kiviteli engedély birtokában van. A kiviteli engedélyt a helyi hatóságok nem adhatják ki, mert erre csak a miniszterium illetékes. Bucurestiből viszont a kiviteli engedély csak 8—10 nap leforgása alatt érkezik meg. Gyakran előfordul tehát, hogy mire ez az engedély megérkezik, már elutazott a külföldi vevő. Maradna egy másik megoldás. Nem várja meg a termelő a kiviteli engedélyt, hanem kifizeti az adót. Ebben az esetben ráfizet az exportra.

Ha azonban megvárta a kiviteli engedélyt és ennek alapján akar exportálni, a formalitások sora

A Nemzetközi Fizetések Bankjának igazgató-tanácsa aggódik a lira sorsa miatt

Az alapszabályok szerint lehetetlenség az olasz—abesszin háború pénzügyi hatásával foglalkozni — Valutaárfolyamok a világpiacokon

Baselből jelentik: A Nemzetközi Fizetések bankjának igazgató tanácsa Montagu Norman angol bankormányzó elnöklete alatt ülést tartott, amelyen több aktuális kérdést tárgyaltak. Egyesek szóba akarták hozni az olasz—abesszin háború pénzügyi következményeit is, de az elnökség konstatálta, hogy az alapszabályok 3-ik szakasza pontosan körvonalazza a tárgyalás alá kerülő kérdéseket és ezek között háborus ügyek nem szerepelhetnek. A Havas sajtóiroda jelenti, hogy a Nemzetközi Fizetések bankjának igazgatói ülésén tényleg nem tárgyaltak Olaszországról, de ülésen kívül a tanácsstagok behatóan foglalkoztak a lira árfolyamát fenyegető veszéllyel, amelyet ők előre látnak. Igaz ugyan, hogy olasz hivatalos kijelentések szerint nyolc milliárd lira értékű külföldi kötvények és részvények birtokába jutott az olasz nemzeti bank és ezekkel

még korántsem zárult le az engedély megszerzésével. A bor feladásakor két finánc jelenik meg a helyszínen, öt példányban jegyzőkönyvet vesz fel, a hordókat lepecsételi és csak ezután engedi újra a szállítványt. A kiviteli engedély és az adómentesség ellenére az exportörnek mégis letétbe kell helyeznie a pénzügyigazgatóságon az adót, amelyet a vámokmány ellenében visszaszolgáltatnak neki — elméletben.

Ennél a pontnál következik a jelenlegi rendszernek egy másik tarthatatlan rendelkezése. Azt az összeget, amelyet az exportör az aradi pénzügyigazgatóságnál helyez letétbe, a vámokmány felmutatása után az aradi pénzügyigazgató nem adhatja ki. Ujból Bucurestibe kell kérvényt intézni és csak a miniszterium kiutalására fizethető vissza az az adó, amely tulajdonképpen csak biztosítékképpen kerül letétbe arra az esetre, ha a kereskedő mégsem exportálná, hanem a belföldön értékesítené a kérdéses árut.

Mindezek a formalitások annyira megnehezítik a bor kivitelét, hogy az importőr államoknak szinte már nem is kellene vámokat életbeléptetniük, mert már ezek a formalitások is biztosítékot nyújtanak arra, hogy az itteni bor nem egyhamar kerül a külföldi piacokra. Formalitások helyett segítség, kiviteli prémium és állami támogatás kell, mert jelenkező esetben már nemcsak hangzatos szólam, hanem szomorú valóság lesz, hogy gazdaságilag végsőképpen tönkremegy az Arad—Podgoria, ahol huszezer holdon terem a folyékony aranykincs.

biztosíthatja a lira állandó árfolyamát. A lira diszázsója Londonban 40 százalékra emelkedett, viszont Zürichben a lirabankjegyeket 20.50-es árfolyamon jegyzik, a hivatalos 25-ös árfolyammal szemben. A középeurópai valuták közül a pengő 59-re, a csehkorona 12.74-re javult, a schilling 57.30-ra lanyhult. A leibankjegyek árfolyama hullámzó a külföldi magánforgalmakban, a zürichi magánforgalomban 1.60—1.70-es, a párizsi magánforgalomban 8.30—8.70-es árfolyamon jegyzik. Wienben a kompenzációs lei árfolyama 3.12—3.14-re lanyhult. Budapesten 2.82—3.02-re lanyhult a leibankjegyek árfolyama, míg Prágában változatlanul 13.95—14.25-ös árfolyamon jegyzik a leibankjegyeket.

A Banca Nationala az elmúlt hét folyamán az összes árfolyamokat változatlanul hagyta, a font 489 és fél—494 és fél lei, dollár 90.60—102.60 lei.

= Kitünő a diótermés — tetemes mennyiségei exportálunk. A földművelésügyi miniszteriumhoz érkezett adatok szerint ez évben több mint kétezer vaggon lesz a belföldi diótermés és ezért jelentékeny mennyiséget lehet exportálni. Az előző években ennél jóval kevesebb dió termelt és ezért csaknem teljesen szünetelt a kivitel.

A háború ismét megszülte a játékot a gabona-tőzsdéken

Mint ismeretes, az olasz—abesszin háború kitörésekor pánik keletkezett a legnagyobb világvárosok áru- és értéktőzsdéin, amelyeken a spekulánsok néhány óra alatt horribilis vagyonokat akartak keresni. Azóta a tőzsdéi élet nyugodtabb mederbe terelődött és az árak lassankint a régi színvonalra morzsolódtak le. A legtöbb világtőzsdén most már majdnem normális viszonyok uralkodnak, de a budapesti és a bécsi gabona-tőzsdéken most is igen élénk a forgalom. Különösen a budapesti árutőzsde tükrözteti vissza azt a helyzetet, amelybe Magyarország azáltal jutott, hogy nem csatlakozott az Olaszország elleni megtorlási határozathoz. Ez az álláspont lehetővé teszi, hogy gabonafeleslegét most is Itáliába exportálhatja, részben közvetlenül, részben a bécsi szerződéssek segítségével.

Ennek következtében a budapesti gabona-tőzsdén tovább emelkedtek az árak és ez az áruhiánnyal is indokolható. A gabonában napok óta igen nagy a kereslet, de ezt készárúval nem lehet kielégíteni. Ezért a malmok és a gabonaexportörök határidős búzával fedezik magukat. Ezen a téren a spekuláció is rendkívül élénk tevékenykedik. A határidős tőzsdejáratot megkönnyíti az, hogy egy kötés (300 mázsa) búzát 300 pengős fedezettel vásárolhatnak a spekulánsok és a vétel, valamint az eladás költségei összesen 15—25 pengőt tesznek ki. Ezért a részvénypiac ismert játékosai most a gabona-tőzsdén próbálnak szerencsét — váltakozó eredménnyel. A kukorica ára is emelkedik, sőt a lisztárak is tovább javulnak; a budapesti és a tiszai nagy malmok tegnap újból egy pengővel emelték az örlemények árát, tehát a szerencsejátékosok reményei megnövekedtek.

HAPAG szórakozási utak!

Tökéletes utazási szervezet. Kitünő, modern hajók. — Hagyományos, kellemes fedélzeti élet. Elismert elsőrangú ellátás. — Legfigyelmesebb kiszolgálás. — Időszerű részvételi árak. Ezekon alapul a HAPAG-utazások világhíreinek titka.

Vegye figyelembe őszi és téli programunkat.

Társasutazás Floridába

havonta, az ut tartama 4 hét, 353 dollártól. Karácsonyi és szilveszteri ut a „MILLWAUKEE” motoroshajóval 1935. dec. 21.—1936. jan. 6. 290 márkától.

HAPAG-világutazás a „Reliance”-val 1936. január—június 1750 dollártól. (Beleértve a kirándulásokat.)

Felvilágosítás és prospektus:

HAMBURG-AMERIKA LINIE 461
képviselője

Künstler Vizum- és Utazási-irodában
Arad, Bui. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Nagyteljesítményű

4+1-es Oktodás szuperek

2+1-es Pentodás hálózati készülékek

4 csöves telepos szuperek lakarek kapcsolásban, állomás-skálával, három hullámhosszra, rádió-alkatrészek, szakszerű javítások, villanyfelszerelések legelőnyösebben 5106

FLESCH rádió és elektroműhelyében Arad,
Strada Moisa Nicoara 1 szám.

SPORT KÖZLÖNY

Lényegtelen változások a másodosztályu bajnokságban és szövetségi díjban

— Fej, fej mellett küzdelem a másodosztályban —

Az alkerületi bajnokság másodosztályában talán még soha sem volt ilyen nagy küzdelem, mint éppen ez évben. Három veretlen csapat van mindössze, a Banatul, Sparta és Astra és

pillanatnyilag a Banatul áll az élen, egy tiszta ponttal a Sparta és Astra előtt.

akiket csak gólarány választ el egymástól. Kétségtelen, hogy a másodosztály őszi bajnoka e közül a három csapat közül fog kikerülni, de hogy melyik lesz az, azt megjósolni szinte lehetetlen. A másodosztályu bajnokság érdekessége különben, hogy nincsen olyan csapat, amelyiknek győzelme ne volna és a 9—13. helyeket csak a gólarányok határozzák meg.

A szövetségi díjban a Gloria tartja éipozícióját és mögötte az SGA tartalékcsoportja torlasztja fel magát, bár a mögötte következő AMEFA, de főként a pontvesztés nélkül álló CAA jobban állnak, de kevesebb meccset játszottak. Ebben a csoportban három csapat nem szerezhett még pontot és a legtöbb gólt az USA kapta, amely csak a Gloriától kapott egy meccsen huszat. A két táblázatot alant közöljük:

Másodosztály:
1. Banatul 7 6 1 — 23 7 13

2. Patria	7	5	2	—	23	4	13	
3. Astra	7	5	2	—	21	8	12	
4. Fortuna	7	5	—	—	21	9	10	
5. Slavia	6	4	—	—	20	9	8	
6. Titanus	6	3	1	—	2	13	9	7
7. Victoria	6	2	—	—	4	6	10	4
8. Crisana	6	2	—	—	4	8	16	4
9. Virtutea	2	1	—	—	1	2	3	2
10. CS Lyra	8	1	—	—	7	5	14	2
11. Patria	6	1	—	—	5	7	17	2
12. Concordia	6	1	—	—	5	5	25	2
13. Vulturul	6	1	—	—	5	3	25	2

Szövetségi díj:

1. Gloria	6	5	1	—	46	4	11	
2. SGA	6	5	—	—	1	19	7	10
3. AMEFA	5	4	1	—	24	4	9	
4. CAA	4	4	—	—	28	4	8	
5. Tricolor	6	4	—	—	2	25	14	8
6. Olimpia-PTT	6	4	—	—	2	15	12	9
7. Transylvania	6	2	1	—	3	13	25	5
8. Intelegerea	5	1	1	—	3	7	19	3
9. Sparta	4	1	—	—	3	11	22	2
10. Juventus	5	1	—	—	4	10	24	2
11. Hakoah	3	—	—	—	3	2	18	—
12. Soimi-CFR R. A.	5	—	—	—	5	2	21	—
13. USA	5	—	—	—	5	2	30	—

A Chinezul Aradon

A nemzeti bajnoki mérkőzések során vasárnap a Chinezul vendégszerepel Aradon az AMEFA ellen. A timisoarai csapat az elmúlt vasárnap értékes győzelmet aratott a Crisana felett és így az AMEFA-nak teljes tudással kell küzdenie, ha szaporítani kívánja pontjai számát.

A Gloria vasárnap a fővárosba rándul és a Juventussal meccsel. A bucaresti-i csapat beigazolta kvalitásait Aradon és otthonában még sokkal veszedelmesebb ellenfél, úgy, hogy a Gloria is nehéz küzdelem előtt áll, amelyet azonban remélhetőleg sikeresen old meg az aradi csapat.

Vasárnapi futballprogram

Nemzeti bajnokság: Bucuresti: Venus—Unirea-Tricolor, Juventus—Gloria. Arad: AMEFA—Chinezul. Cluj: Universitatea—CFR. Oradea: Crisana—Dacia-România. Timisoara: Ripensia—CAO.

Kerületi bajnokság I. oszt.: CAA—Olimpia-PTT, Unirea—Transilvania, Juventus—Tricolor, SGA—Hakoah, USA—Soimi-CFR.

Kerületi bajnokság II. oszt.: Fortuna—Patria, Concordia—Vulturul, Sparta—Crisana, Victoria—Astra, Slavia—Banatul, Virtutea—Titanus.

Húsági bajnokság A) csoport: SGA—Transilvania, Soimi-CFR—Hakoah, Banatul—Juventus, AMEFA—Titanus.

B) csoport: Gloria—Intelegerea, Unirea—Astra, Olimpia-PTT—Sparta, Fortuna—Crisana.

Szövetségi díj: USA—Olimpia-PTT, Soimi-CFR—Gloria, SGA—CAA, Intelegerea—Sparta, Juventus—Hakoah.

O összeállították a magyar vivóválogatottat. A müncheni magyar-német vivómérkőzésre két válogató versenyt rendeztek Budapesten, amelynek eredményel alapján összeállították a magyar vivóválogatott csapatokat. Kardban Kabos Rajczy, Rajcsányi és Berczelly, törben Dunay, Maszlay, Bay és Zirczi, női törben pedig Elek Ilona, Elek Margit, Vargha Ilus és Bogáthy Erna képviselik a magyar vivósportot.

O Stockholmban Anderson 53.02 m-re javította a saját svéd diszkoszvető rekordját. Berg 51.51 métert dobott, súlydobásban pedig 15.75 m-es svéd rekordot állított fel.

Skót novella

I.

Sir Dumbar MacDugall, 'Baldurstan lajrúje, a következő szöveget hirdetését tette közzé a Glasgow és Környéké-ben:

„Keressék intelligens középcsatárt, aki mindkét lábdal egyformán rug, hegedül és vakarózik. Többszörös válogatott, két méter magas, kékszemű és kimondhatatlannal szerény legyen. Szigorúan amatőr — esetleg álprofi. Gólríkordert oklevelét hozza magával. Ha családja van netán, szabaduljon meg tőle. Azonkívül gondoskodjék megélhetéséről, mert mi nem gondoskodunk“.

II.

Sokáig nem jelentkezett senki. Végre egy szép napon — meglát nem jött senki. Csak hosszú, hosszú hónapok után történt, hogy — még mindig senki sem jelentkezett a hirdetésre.

III.

Végül jött egy alacsony, vöröshajú ember és megállt Sir MacDugall előtt.

— Ön — kérdezte a lajrd — megfelel a követelményeknek?

— Nem — felelte a jövevény.

— Hát akkor minek jött?

— Van egy eladó biletem, Sir. Ön gyakran jár moziba. Rengeteg pénzt takaríthat meg az ötletemmel: váltson jegyet az első sorba és tartsa fordítva a látcsövét.

O Bucuresti. A Déli Liga csapata a következő lesz: Creteanu—Socitulescu, Albu (Sicra)—Vintila, Steinbach, Eisenbeisser (Cuedan)—Georgescu, Schilleriu, Niculescu, P. Valcov, Attila (Barbu).

O November 2—3-ikán ülésezik a Consiliul Federal. A legjobb futballtanács november 2-ikán és 3-ikán tartja ülését a fővárosban.

O Galambos, a legjobb magyar marathionfutó 1 óra 27 perc 19.6 mp.-el új magyar 25 km.-es rekordot állított fel.

Fizessen elő
az „Aradi Közlöny“-re!

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
főfel.

62 éves korában a reuma ágyhoz kötötte

65 éves korában újra munkaképes

Az álhatatosság jutalma Kruschen révén

Miért kínlódtik reuma miatt? Ennek az öregnek akkora mértékben volt reumája, hogy rosszabb már nem lehet. De megtalálta a legjobb gyógyszert, szedte azt és ma újra munkaképes — 65 éves korában.

Olvassa, mit ír róla: „Két és fél év előtt“ — írja — „reumában szenvedtem. Tizennyolc hónapra keresztül nem tudtam megfordulni az ágyban és teljesen tehetetlen voltam. Combjaim és lábaim megdagadtak és nem tudtam aludni és pihenni, amíg meg nem próbáltam a Kruschen só-t. Az első füveg után két bottal jártam. Tovább is szedtem, mert éreztem, hogy a fájdalmak elmúlnak. Hat üveggel szedtem és most újra munkában állok. 65 éves vagyok és mezőgazdasági munkás. Aki csak ismert, azt mondja, hogy csoda történt velem.“ — J. B.

Tisztában van Ön azzal, mi okozza a reumát? Semmi egyéb, mint túhegyes húgysav-kristályok, amik a kiválasztó szervek renyhesége folytán alakulnak. Kruschen sóban megbizhatik, hogy a szervezetből e fájdalmat okozó kristályokat eltávolítja. A Kruschen tartalmazza számos ásványi só feloldja a húgysav legutolsó maradványait is.

A Kruschen só-t több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 lejért kapható.

Fantasztikus vád egy aradi vendéglős ellen

Sz. M. aradi leány ma délelőtt megjelent a rendőrségen, ahol súlyos vádat emelt egy aradi vendéglős ellen.

— Örültem, hogy hosszú munkátlanosság után végre a vendéglős alkalmazott és vártam, hogy mi lesz a munkám, — mondotta a leány. — Első nap, amikor bementem a vendéglőbe, egy szobába vezetett és ott hagyott. Egy darabig vártam, hogy valami munkát adjanak, majd végül meguntam és ki akartam menni. Nagy volt a megdöbbenésem, amikor azt tapasztaltam, hogy az ajtó egy asztallal eltorlasztották. Azonban még ekkor sem gyanítottam a valóságot. Később azonban, amikor beesteledett és egyre többen jöttek a vendéglőbe, mulatozni kezdtek. Egyszerre csak megjelent a vendéglős a szobám a tájában egy idegen férfival és reám mutatott ezeknek a szavaknak a kíséretében.

— Hogy tetszik magának ez a leány?

— Megrémültem, — folytatta a leány, — de a két férfi eltávozott. Nagynehezen sikerült kijutnom a helyiségből és elmenekülnöm.

Az aradi rendőrség a különös történet és az ezzel kapcsolatos súlyos vád ügyében megindította a vizsgálatot.

NYILTER.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik a szeretett jó édesanya, anyós és nagymama

özv. Görgényi Józsefné

temetésén személyes megjelenésükkel mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, drága halottunk koporsójára koszorút és virágot helyeztek, ugyancsak a Vargha temetkezési vállalatnak a lelkiismeretes és figyelmes kiszolgálásért, ezúton mondunk halás köszönetet.

Arad, 1935. okt. 14.

5885

A gyászoló család.

Közösen perelnek egy bihormegyei asszonyt

a debreceni katonai árvaház és a bucaresti-i hadügyminisztérium

Egy háborús végrendelet különös bonyodalmi — Október huszonharmadikán tárgyalja újra a pert az oradeai Tábla

Oradeáról jelentik: Tegnap délelőtt az utóbbi évek legérdekesebb és egyben talán legbonyolultabb örökösödési perét tárgyalta a tábla. A különös ügy kapcsán

a román hadügyminisztérium és a debreceni katonai árvaház közösen perelnek egy bihormegyei községben lakó asszonyt.

A hagyatéki per már bejárta az összes fórumokat, volt a semmitűszék előtt is s most ismét az oradeai tábla tárgyalja.

A háború utolsó évében, még 1917. elején történt, hogy Orbán Jánosné sauteui asszony magához hívatta a község jegyzőjét és tollba mondta végrendeletét. A végrendelet lényegileg nagyon egyszerű volt s a későbbi bonyodalmakat az okozta és fokozta, hogy azok az eshetőségek, melyekkel az örökhatározó számolt, nem következett be, sőt még azok ellenkezője sem történt meg. A dolgok egészen másképpen folytak le, mint azt a jámbor falusi asszony elképzelte s így esett aztán, hogy az egyszerű végrendelet mind a mai napig per tárgyat képezi.

Orbán Jánosné a falu egyik leggazdagabb asszonya volt s férje ezidőben a fronton teljesített szolgálatot. A végrendelet értelmében az asszony három házat, abban az esetben, ha férje hazakerül a háborúból és megnősül, a házasságból származó gyermekekre hagyja, azaz a kikötéssel, hogy a haszonélvezeti jog élete végéig a férjét illeti.

Ha a férje nem térne vissza a háborúból, akkor a vagyon felerészben a debreceni katonai árvaházra, felerészben pedig a bihormegyei katonai tudószanatóriumra száll.

A negyedik ház, amely közös tulajdon volt, teljes egészében a férjet illeti, ha hazajön, ha pedig nem jönne haza, akkor ugyancsak a debreceni árvaház, illetve a tudószanatórium örökli.

A végrendeletkezés után három héttel Orbán Jánosné született Faul Erzsébet meghalt és az olasz hadszíntérről csak a temetés napjára érkezett meg a férj. Nemsokkal később még egyszer hazajött s több mint három hónapot töltött falujában. Az idő alatt másodszor is megnősült és elvett egy Paizs Julianna nevű asszonyt.

Az esküvő napján behívót kapott és az egynapos asszonyt otthon hagyva, visszatért csapatfőnöke.

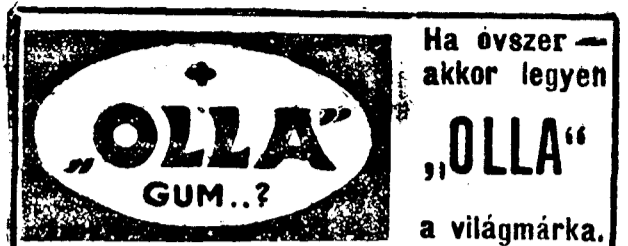
Közel hathónapon keresztül csak levelezések jöttek a távoli Olaszországból s egy szép napon pedig váratlanul

az oradeai csapatkórházba szállították

Orbán Jánost halálos sebesüléssel.

Az utolsó nap Orbán János maga elé hívatta a feleségét.

— Végrendeletkezni akarok asszony — küldjenek egy közjegyzőt. A közjegyző hamarosan megérkezett de amikor hozzálátott a hivatalos irás megszerkesztéséhez, Orbán Jánosnál beállt az agónia és rövid szenvedés

után meghalt, anélkül, hogy végakarátát írásba fektette volna.

Orbán János halála fejetetejére állított az ügyet, az igénylők egész sora jelentkezett és nem volt más megoldás, mint a per.

Az összes igénylők elismerték, hogy Orbán Jánosné jogos örökös, de afelett vita volt, hogy kivel is osztozzon. A meginduló keresetek során 1922-ben a román hadügyminisztérium, mint a bihormegyei katonai tudószanatórium jogutóda perelte Orbánét, de

perrel támadta meg az asszonyt a debreceni katonai árvaház is.

Ezenkívül az elhunyt Orbán szülei, testvérei is és felfelé menő oldalági rokonai is perelték és a keresetek egész lavinája zudult az özvegyre.

A román hadügyminisztérium és a debreceni katonai árvaház úgy az oradeai törvényszéken, mint a táblán elvesztették keresetüket, de a semmitűszék, ahová végső fokon került az ügy, törölte az első fórumok döntését és új tárgyalásra utasította a táblát.

E rendelkezés alapján kezdte újratárgyalni az ügyet a tábla és a közel 15 éve húzódó perben már több tárgyalás volt.

Tegnap délelőtt is terminus volt a hagyatéki perben, de miután a kért iratok még nem érkeztek meg, 23-ra halasztották a tárgyalást. Az ítéletet jogászai körökben is nagy érdeklődéssel várják.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

ABSZOLUT korekt középkorú ur ismeretségi keresi 22 éves szép, magas barna leány „A sors akarja” jelígre a fióki kiadóba. 5837

Intelligens urileány keresi idősebb uriember díszkret, támogató barátságát. Leveletet „Találkozás megjelölésével” jelígre kérem a fióki kiadóba.

„Nem bánja meg” jelígre levél van a fióki kiadóban, kérem átvenni. 5842

HÁZASSÁG.

Házasság céljából leveleznék rom. kath. vidéki leánnyal, 20 hold földdel rendelkező vidéki iparos vagyok. Megfelelő vagyonnal rendelkezők „Vidék” jelígre a kiadóba válaszoljanak. 5833

ALKALMAZÁS.

Szobaleány felvétetik Str. Tudor Vladimirescu 11., földszint. 5843

DEUTSCHES Fräulein, perfekt rumänisch sucht Stelle für 1-ten November zu Schulkindern. Adresse in die Adm. des Aradi Közölny. 5838

KERESÜNK azonnali belépésre román 20-30 éves, intelligens, jömegejelenésű, garanciaképes férfit vidéki autobuszokhoz kalauznak, ki magyarul is beszél. Jelentkezni: L. Mera & Co. autóbusz vállalatnál. 5839

LAKÁS.

MODERN 4 szobás lakás kiadó 1935. november hó 1-től, Bulevardul Carol 55. I. emelet. 5823

KÉT BUTORÓZOTT szoba fűrdőszobával azonnal kiadó. Str. Mocioni 14, I. em., jobb. 5840

Kiadó 2 szobás modern magánház. Cim a kiadóban.

Kélszobás, fűrdőszobás udvari lakás november 1-re kiadó. Strada Eminescu 44. szám.

VÉTFI ÉS ELADÁS

Gyermekkosci, modern, jókarban levő eladó. Cim a kiadóban.

EGY SZÉP PHÖNIX-PALMA, két szobafényes eladó Cim a kiadóban. 5799

CIMBALOM 4 lábú majdnem új olbsón eladó. Cim a kiadóban. 5827

„Sevrolett” teherautó csukott caroseriával, kitűnő állapotban olcsón eladó Lyone cégnél. 5725

Cserépkályha szükségleteit a legolcsóbban szerezheti be Teretean új kályha-raktárban. Javításokat is vállalok. Arad, Piata Catedralei (colt Meşianu,) 5283

Porszívó gép (prima), keleti perzsa szőnyegek és egy rövid zongora megbízásból sürgősen eladó. Comissio, Dacla kávéház mellett.

Nyersolaj Diesel-motor 16-18 HP eladó Calea Sagune 40-42.

KÜLÖNFÉLÉK.

Beraktározási raktárban mindennemű ingóság jókarbau-tartás mellett, jutányosan beraktározható. — Eladó egy fekete, elsőrendű rövid zongora, laboratóriumi, fogászati műszerek, egy Schöberl-ágy, 2 villany-osillár. Str. Moise Ni-coara 9-11.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, OKTÓBER 16

Bucuresti 13 Hírek. Lemezek 13.55: Román zene lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek 18: Fanica Bucur zene-kara 20: Hangverseny 20.15: Román művészek lemezei 21: Felolvasás 21.15: Fnekkar 21.40: Rádiózenekar. 22.10: Stefanovici György énekel 22.30: Hangverseny. 22.45: A zene folytatása 0.45: Hírek — Budapest I 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Stanley és Livingstone találkozás. (Felolvasás) 11.45: Miért nem tanácsos magas-sarku cipő viselni (Felolvasás) 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemezek 14.30: Kurina Simi és cigányzenekara. 15.40: Hírek 17.10: A rádió diákielőjárja. 17.45: Hírek 18: Az influenza. 18.30: Szerémi György brácsázik, zongorán kíséri Szerémi Magda 19: Olasz nyelvoktatás. 19.30: Virányi László szalonzenekara. 20: „De Valera” Csiszár Béla előadása 20.30: Vitéz Tibor énekel 21: Színműelőadás a Studióban: „A csirkefogó” Bohózat. 4 felvonásban. Irta: Szentes Béla — Budapest II 19.05—19.25: Virányi László szalonzenekara. 19.50—20.20: Hanglemezek 20.35—20.50: Szerb Antal beszél Milton „Elvesztett paradicsomá”-ról 20.55—22.40: Országos Postászenekar. 22.45: Hírek 23.10: Az Operaház tagjából alakult zenekar. 0.30: Patria tánclemezek 1.05: Hírek. — Wien. 8.25: Szó rakoztató lemezek 13: Szórakoztató zene 15: Brahms: Változatok egy Haydn témára lemezek 16.40: Rangjelzések az osztrák hadseregben. 19.35: Eszperanto. 20.10: A zenész életpályájáról. hangszerbemutatókkal és kamarazene-karral 21.05: Rádiózenekar. 23.10: Schiitz Ferenc orgonázik és zongorázik. 23.55: Szórakoztató zene. 1.30: Lemezek — Pozsony 11.10: Magyar hírek 11.35: Lemezek 18.40: Magyar műsor 19.40: Lemezek 20.25: Orosz dalok baltajakkisérettel. 21: Prága. 23.30—24: Lemezek — Belgrád 17: Rádiózenekar 20: Lemezek. 21: Csello. 21.50: Ljubljana. 23.20: Jazz 21: Szimfonikus hangverseny. 23: Kávéházi zene. 21: Ljubljana. 23.15: Táncozene. — Berlin 7.30: Rádiózenekar. 20.20: Beethoven- és Schubert:

dalok. 6: Könyvű zene 7: Torna 7.30: Berlin. 20: Táncozene. 21.15: Frankfurt 22.05: Berlin. 23.30: Táncozene. — Milano. 18.05: Szalonötös 19.45: Lemezek. 21.50: Pergolesi: Stabat Mater. Maid Pe rosi: Az utolsó kőzet, oratórium.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 17.

Bucuresti 13: Lemezek 14.15: Lemezek. 18: Kis rádiózenekar. 20: Hírek. 20.15: Dallemezek. 20.55: Felolvasás. 21.15: A filharmonikusok hangversenye az Admetus-ból. Utána: lemezek. 23.45: Hírek — Budapest I 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 11: Hírek. 11.20: „Széchenyi gondolataiból.” (Felolvasás.) 11.45: „Kis történetek a nagy Jókairól” (Felolvasás) 13: Déli harangszó. 13.05: Zöldesi Mária zongorázik. 14.20—15.30: Katonazene. 15.40: Hírek 17.10: „Hogyan osszuk be a konyhapénzt.” 17.45: Hírek. 18.30: Cigányzenekar. 19.20: Angol nyelvoktatás. 19.50: „Régi táncok.” Közben 20.10: A rádió külügyi negyedórása 20.45: „Kék laknak Admetusziában” 21.15: Gitár-est 22.20: Hírek. 22.40: Zongora-hegedű szonáták. 23.40: Vajda Sándor—Pártos Ernő jazzzenekarának műsora. 0.15: Cigányzenekar muzsikál, Orbán Sándor énekel. — Budapest II 18.05—18.30: „Budavár a középkorban.” 19.25—19.45: Cigányzenekar 20.50—21.20: Hanglemezek. 21.25—21.50: Iljés Endre ebbszélése. — Bécs. 13: Könyvek. 15: Leier Frida szoprán lemezei. 15.30: Hírek 16.20: Gulliver utazásai. 17.05: Különböző hangszerek lemezei 18.30: Stukart szoprán és Briinner zongoraművész hangversenye 23.10: Rádiózenekar. 0.45—2: Táncozene. — Berlin 7.30: Zene. 20: Leipzig 21: Hírek 21.50: Orgonaszó. 22: Chopin-émlék. 23.30: Rádiózenekar. — Belgrád 18: Mozart D-moll zongoránéves. 20: Lemezek 21: Ariaest. 21.30 Fuvószenekar. 23.45: Lemezek. — Kassa. 11.05: Lemez 14.45: Lemezek. 19.10: Lemezek. 20.10: Katonazene. 21.45: Különböző korok és vidékek katonadalai 22.35: Rádiózenekar. — Leipzig 20: Könyvű zene. 21.10: Fuvószene. 1—2: A Budapesti Hangversenyzenekar és Szilvási Dalosszövetség hangversenye a budapesti Vigadóban szólistákkal — Róma. 18.05: Zongora, szoprán és hegedűszó. 21.50: Verdi: Nabuccodonozór. négyfelvonásos opera.